

DIRVA

THE FIELD

Nr. 14
Balandžio-April 5, 1956
Cleveland, Ohio

Vyrai, kurie vadovauja Alžyro kovoms

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Alžyro gyventojams, kurie su ginklų rankose veda kovą prieš prancūzus už savo krašto nepriklausomybę, vadovauja du asmenys: Ben Bella, FLN (Fédération de Libération Nationale — Tautinio Išlaisvinimo Federacijos) vadovas, ir Messali Hadž, alžyriečių nacionalizmo tėvas, MNA (Mouvement National Algérien — Alžyriečių Tautinio Judėjimo) steigėjas ir vadovas.

Ben Bella slapstosi tarp Alžyro kalnų ir Kairo, kur Egipto vyriausybės globojama veikia alžyriečių sukilėlių štabas. Jis neseniai išsitarė vienam žurnalistui, kad sukilėliai Alžyre sėkmingai kovoja prieš skaičiumi pranašesnę prancūzų kariuomenę. Jis dar pareiškė, kad jeigu prancūzai siųs į Alžyrą karinius sustiprinimus, alžyriečiai nacionalistai kreipsis į Maskvą, prašydami aprūpinti juos moderniais ginklais.

Toks pasisakymas reiškia, kad Alžyro nacionalistai atmetė prancūzų ministerio pirmininko Mollet reikalavimą sudėti ginklus. Pagal prancūzų planą, pasibaigus sukilimui Alžyre būtų įvykdyti visuotiniai rinkimai. Su tautos atstovais būtų pradėtos derybos, kuriomis būtų siekiama Alžyriui pripažinti "teisinę asmenybę", tačiau tarp Prancūzijos ir Alžyro turėtų pasikelti "nenutraukiami ryšiai". Prancūzija, kaip matyti, yra nusistačiusi neduoti Alžyriui tokios plačios savivaldos kaip Maroko ir Tunisui. Ne veltui Alžyras teisiškai laikomas sulietas su likusia Prancūzijos teritorija!

Taip pat kitas alžyriečių vadovas — Massali Hadž — nepriėmė ministerio pirmininko Mollet reikalavimo baigti sukilimą. Messali Hadž prieš metus buvo prievarta apgyvendintas Prancūzijoje, Angoulême mieste. Jam pavestas vienas kambarys pigiame viešbutyje. Prie durų dieną ir naktį eina sargybą šeši prancūzų policininkai.

Messali Hadž įkūrė alžyriečių tautinį judėjimą Paryžiuje 1923 metais, kai jis pats turėjo 24 metus amžiaus. Pirmą kartą jis atvyko į Prancūziją 1918 metais kaip prancūzų kariuomenės naujokas. Sugrįžęs į Alžyrą, jis ypač skaudžiai pajuto tą nelygybę, kurią kentė jo tautiečiai iš prancūzų kolonistų pusės. Jis nusistatė sugrįžti į Prancūziją ir ten sukurti judėjimą, kuris siektų nuvesti patiems prancūzams tikrą padėtį Alžyre ir kovoti už alžyriečių teises.

Kaip ir kiti jo tautiečiai, jis užsidirbo sau pragyvenimą, vaikščiodamas iš vienos kavinės į kitą ir pardavinėdamas kilimus ir odos dirbinius. Vakarais jis lankė kursų, norėdamas labiau prasilavinti. Jis suėjo į kontaktą su prancūzų socialistiniu jaunimo judėjimu ir įsteigė Paryžiuje organizaciją, pavadinę ją "Etoile Nord-Africaine" (Šiaurės Afrikos žvaigždė), kuri pasistatė savo tikslu siekti ne tik Alžyro, bet ir Maroko bei Tuniso nepriklausomybės. Pradžioje jis skleidė savo mintis tarp gausingų savo tautiečių, kurie leidžia skurdžias dienas Prancūzijoje. Bet 1930 m. jis ėmė leisti laikraštį "El Uma" (Tauta), kurį jo šalininkai platino visoje Šiaurės Afrikoje. Kai jis 1934 m. lapkričio mėn. viename mitinge Paryžiuje aštriai iškritikavo prancūzų kolonijinę

administraciją, jis buvo nuteistas 6 mėnesiams kalėjimo.

Po kurio laiko Messali Hadž vėl buvo nuteistas vieneriems metams kalėjimo, bet jam pasisekė pasislėpti gretimose Šveicarijoje, kur jam Ženevos kantonas suteikė azylio teisę. 1936 m. susidariusi socialisto Leono Blumo vadovaujama "liaudies fronto" vyriausybė paskelbė amnestiją, tad Messali Hadž galėjo sugrįžti į Prancūziją. Tų pat metų rugpjūčio mėn. jis išvyko į Alžyrą, kur stadiono aikštėje buvo suauktas didžiulis mitingas. Čia jis pasisakė prieš asimiliaciją su prancūzų kolonistais ir pareikalavo Alžyriui nepriklausomybės. Minia jį išnešė iš mitingo ant rankų ir triumfaliskai nešiojo po visą miestą.

1937 m. Messali Hadž nutarė likviduoti savo ligšiolinę organizaciją "Šiaurės Afrikos žvaigždė", nes ji jau atrodė nepakankamai radikali. Netrukus jis įsteigė "Parti du Peuple Algérien" (Alžyriečių Liaudies Partiją) ir pradėjo organizuoti požemį prieš prancūzus. Jis pėsčias išvaikštinėjo vieną miestą po kitą, vieną kaimą po kito ir visur telkė savo šalininkus. Tų pat metų vasarą Messali Hadž vėl buvo suimtas ir nuteistas dvejus metus kalėti. Jam esant kalėjime, jis buvo išrinktas į Alžyro savivaldybę, tačiau prancūzų generalinis gubernatorius rinkimus panaikino.

Iš kalėjimo jis išėjo kelias dienas prieš antrojo pasaulinio karo pradžią. Bet jau 1939 m. spalio mėn. jis vėl buvo suimtas ir internuotas pietų Alžyre. Su vokiečių nacionalsocialistais kolaboravęs maršalo Petaino režimas nuteisė Messali Hadž 16 metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Bet kai 1943 m. Alžyrą išlaisvino santarvininkai, jis buvo paleistas iš kalėjimo, tačiau buvo prievarta apgyvendintas pradžioje pietų Alžyre, o paskum Ekvatorialinėje Afrikoje. Tik karo pabaigoje jam buvo leista sugrįžti į Alžyrą. Čia jis įsteigė "Mouvement pour le Triomphe des Libertés Démocratiques" (Demokratinis Laisvės Triumfo Judėjimas), kuris rin-

kimuose į prancūzų parlamentą laimėjo Alžyre penkias vietas iš 15. 1947 m. per Alžyro savivaldybės rinkimus jo partija surinko 85% visų balsų.

Nuo 1948 iki 1952 metų Messali Hadž plėtė savo organizacijos tinklą ir steigė kovos būrius. 1952 m. pavasarį jis buvo suimtas ir prievarta apgyvendintas Prancūzijoje. Iš Angoulême jis 1954 m. vasarą organizavo savo partijos kongresą gretimame belgų Horuno mieste, kuriame buvo nutarta griebtis ginklo kovoje už Alžyro nepriklausomybę. 1954 m. lapkričio 1 d. visame Alžyre suilpsnojo ginkluotas sukilimas, kuris trunka dar ir šiandien. Kaip pasakoja pats Messali Hadž, sukilime dalyvavo 25.000 alžyriečių, bet juos remianti kone visi arabieškieji Alžyro gyventojai. Sukilimas neretai įgauna nepaprastai žiaurias formas, kur iš abiejų pusių negailėstingai naikinama žmonių gyvybės ir turtas.

Arabų nacionalistai yra nusistatę kovą sustabdyti tikrai tuo atveju, jeigu prancūzų vyriausybė pripažins Alžyro nepriklausomybę. Jie reikalauja savo kraštui tokių pat teisių, kurios jau yra suteiktos Maroko ir Tunisui. Pripažinus Alžyro laisvę, ten turėtų būti leisti tikrai laisvi visuotiniai rinkimai, kurių išdavojė sudarytų nauja vyriausybė. Alžyro nacionalistai reikalauja, kad 10 milijonų arabų teisės būtų sulgyintos su prancūzų kolonistų teisėmis. Baltųjų žmonių Alžyre priskaitoma pusantro milijono.

Kaip pasibaigs alžyriečių kova už jų valstybės nepriklausomybę, sunku pasakyti. Prancūzų vyriausybė yra nusistačiusi ginti Alžyre įsikūrusių savo tautiečių teises. Kaip bebūtų, prancūzai visoje Šiaurės Afrikoje yra nuveikę didžiulį civilizacijos darbą, kurio vaisių jis nenori taip lengvai išsižadėti. Bet tenka abejojti, ar prancūzams ilgai pavyks atsispirti prieš laiko dvasią, kuri reikalauja kiekvienai tautai valstybinės nepriklausomybės.

Vakarų Vokietijos min. pirm. Konrad Adenaueris, su savo dukterin ponia Reinera, atostogauja Lugano, Šveicarijoje. K. Adenauerio amžiaus ir sveikatos stovis esąs toks, kad reikalingas rūpestingio poilsio.

Toks dabar mokymas Lietuvoje

Patys nebaigę mokslo moko kitus

1718 mokytojų dėsto Lietuvos vidurinėse mokyklose (gimnazijose) patys būdami baigę tik vidurines mokyklas ir nei nesirūpindami toliau besimokyti. Tuo nusiskusta sausio mėnesį įvykusiame švietimo ministerijos vadovų posėdyje. Ten pat kalbėta, kad Anykščių ir Ukmergės rajonų vidurinių mokyklų 80% direktorių neturi reikiamo išsilavinimo. O ypatingai bloga tuo požiūriu padėtis esanti Vilniaus zonos rajonuose (zona apima 19 rajonų, t. y., beveik ketvirtadalį Lietuvos).

Daug kur esąs užvilkinamas mokytojų paskyrimas ir mokslo metams jau prasidėjus daug mokytojų dar nežina, kur jiems teks dirbti. Kelmės rajone net trečdalis visų rajono mokytojų pereitį rudenį buvo pakeisti ar perklinoti.

Švietimo ministeris S. Pupeikis pareiškė, kad apie 3% visų Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikų visiškai nelanko mokyklų. Čia neįskaitomi tie vaikai, kurie pradeda lankyti mokyklą, bet vėliau "nubira". Iš paskirų rajoninių švietimo skyrių vedėjų pasisakymų matyti, kad tas "nubirėjimas" yra visuotinis reiškinys visoje Lietuvoje, bet jo statistikos nevedama.

Per metus perskaito tik vieną knygą...

Lietuvos vidurinėse mokyklose tebėra vienuolika klasių (pirmos keturios atitinka pradžios mokyklą). Nors nuo 1954 metų rudens mokyklos pertvarkomos į dešimtmetes, ligšiolinės vyresniosios klasės leidžiama baigti programą senąja tvarka.

Su persitvarkymu į dešimtmetes vyksta ir programos pertvarkymas polittechninio mokymo linkme. Per dešimtį metų norima išieiti ne tik bendrojo lavinimo programą iki brandos atestato (pradėjus nuo skaitymo-rašymo mokymo), bet ir pamokyti žemės ūkio bei technikos darbų. Tam tikslui siekiama sustiprinti fizikos, matematikos, piešimo, braižybos, chemijos ir biologijos mokymą, o taip pat ir įvairius žemės ūkio bei mechanikos-technikos praktikos darbus.

Dėl mokytojų, vadovėlių ir ypač priemonių bei patalpų stokos tų sumanymų vykdymas tuo tarpu daugiau reiškiasi tik nutarimais, prakalbomis ir paraginiais spaudoj. Tik vienu kitur (miestuose) įmonės duoda vietas keletui mokinių pasipraktikuoti kurio techninio darbo srityje, tuo jau verbuodamos sau būsimus darbininkus.

Kovo mėnesį mokyklos buvo raginamos įsigyti žemės ūkio inventoriaus, trąšų, sėklų ir ruošti žemės ūkio darbų praktikai. Tačiau tų raginimų įvykdymas priklauso nuo rajonų administracijos.

Be to, reikalaujama, kad mokiniai būtų išauklėti geri komunistai ("pedagogų kolektyvo darbas reikia vertinti iš mokymo ir komunistinio auklėjimo rezultatų", — rašo švietimo ministerijos organas "Tarybinė Mokykla", 1956 m. 1 nr.) ir kad mokiniai reikštųsi sportinėse varžybose. (Perkelta į 6-tą pusl.)

JAV jūrininkai, neįprastoj barzdotoj uniformoj, grįžę iš Antarktikos, kur praleido daug laiko sunkiose tyrimojo darbo sąlygose. Kiti juokauja, kad tos barzdos augintos tik fotografijai...

Pasitarimai Romoje

(Iš mūsų Europos korespondentų pranešimų)

Kovo 9-17 Romoje lygiagrečiai vykusieji LNT ir Vliko atstovų pasitarimai su Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pareigūnais pasibaigė vieni sklandžiu sutarimu, kiti beveik be pasekų.

LNT atstovai, patvirtinę savo pažiūras į visuomenės santykius su LDT (kaip išdėstyta LNT veikimo dėsniuose) ir sutikę visišką LDT palankumą taip su-

prastam bendradarbiavimui, plačiau nušvietė savo ligšiolinių bei numatomų darbų pobūdį, ypač liesdami Europoje vykdomus bei sumanytus darbus. Aptarta, kaip turimos galimybės galėtų būti geriausiai išnaudotos Lietuvos nepriklausomybės bylos gynybai sustiprinti. Ypač atkreiptas dėmesys į lietuvių tautos kultūrinį vertybių populiarinimą tarp tautinėje plotmėje bei jo panaudojimą Lietuvoje draugingoms nuotaikoms laisvajame pasaulyje stiprinti. Drauge aptartas

LDT ir LNT informacinės bei politinės akcijos linkmės suderinimas.

Iš LDT pusės pasitarimuose dalyvavo Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pareigūnų šefas min. S. Lozoraitis, Lietuvos Atstovas prie Šv. Sosto min. S. Girdvainis ir pasiuntinybės patarėjas dr. A. Gerutis. Iš LNT pusės — prof. S. Žymantas ir K. Drunga.

Iš įvairių šaltinių patirta Vliko — LDT pasitarimų eiga.

Vliko pirmininkas J. Matulionis per tarpininką buvo pareiškęs norą pasimatyti su min. S. Lozoraitiu. Min. Lozoraitis buvo pagaidavęs tiksliau išsiaiškinti kokios prasmės turėtų turėti tas pasitarimas, ir, priešingai p. Matulionio sugestijai, buvo pareiškęs, kad jam priimtinas būtų tik neuždaras pasitarimas. I tuos pageidavimus nebuvo atsiakyta, tik p. Matulionis kreipėsi į min. S. Lozoraitį tiesiogiai laišku, nurodymas, kad žadas būtų Romoje ir ta proga noris pasimatyti.

Po piežiaus vainikavimo sukahties proga atvyko į Romą Vliko pirm. J. Matulionis ir Vykd. Tarybos pirmininkė A. Devenienė. Telefonu buvo pareikštas abiejų pageidavimas apsilankyti pas min. S. Lozoraitį, kuris atsakė į pageidavimą teigiamai ir pirmasis svečių vizitas įvyko kovo 10 d. 5 val. p. p., ką tik pasibaigus pirmajam LDT-LNT atstovų pasitarimui, pasiuntinybėje dar tebeesant pp. S. Žymantui ir K. Drungai. Naujais atvykusiems svečiams neužsimenant apie jokių specialų pasitarimo tikslą, vyko visų bendras pasikalbėjimas įvairiomis temomis. Pasikalbėjimas užtruko tris valandas. Pagaliau p. Matulionis kreipėsi į p. Lo-

zoraitį, klausdamas, ar galėtų kada atskirai pasikalbėti. P. Lozoraitiui atsakius teigiamai, vėliau buvo sutartas pasitarimo laikas pasiuntinybėje, kovo 12 d., 5 val. p. p., jau suprantant, kad tai bus oficialus Vliko atstovų pasitarimas su LDT atstovais. LDŠ pakvietė dalyvauti pasikalbėjime ir min. S. Girdvainį bei dr. A. Gerutį. Iš Vliko pusės dalyvavo Vliko prezidiumo pirmininkas J. Matulionis ir Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininkė A. Devenienė.

Dvi valandas trukusio pasikalbėjimo tezės toliau perduodamos pagal iš patikimų šaltinių patirtus atpasakojimus, trumpai jas sutraukiant tik iki jų esminio turinio, ir žymint LDT tezes raide "D", o Vliko atstovų tezes raide "V".

D — Šiuo metu vyksta pasitarimai tarp LDT ir LNT atstovų. Pp. Žymantas ir Drunga, su kuriais Vliko atstovai turėjo progos užvakar susitikti, yra LNT atstovai ir kalbasi kaip tik visuo. LDT bendradarbiavimo klausimais, tai yra, tuo pačiu reikalu, kuriuo, kiek galima spręsti, yra pasirengę kalbėtis ir Vliko atstovai. Todėl būtų tikslinga kalbėtis visiems drauge.

V — Vlikas siekia visuomenės konsolidacijos, bet LNT dalyvavimas šiame pasikalbėjime ne-

ATVYKSTA S. LOZORAITIS

Lietuvos Pasiuntinybė Washingtono atsiuntė pranešimą, kad š. m. birželio mėn. pradžioje į JAV atvyksta Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefas min. S. Lozoraitis pasitarimams su Valsitybės Departamento pareigūnais. Kiek redakcijai žinoma, min. S. Lozoraitis JAV išbus ilgesnį laiką. Taip pat dalyvausiąs į birželio mėn. 16-17 dienomis rengiamam Washingtono sąskrydyje.

VISAM PASAULY

• Arabų Lygos atstovai, kur atstovaujamos 9 arabų valstybės, pasisakė už pagalbos teikimą Alžyro sukilėliams. Tas pareiškimas skaitomas nauju ir dideliu smūgiu Prancūzijai ir jos politiką remiančioms valstybėms.

• Švedijos min. pirm. Erlander dabar lankosi Rusijoje. Jį sutiko labai iškilmingai ir tarsi pareiškė padėką, kad Švedija, valdoma socialdemokratų, gerai pataikauja Maskvai.

• JAV nemažą staigmeną susilaukė iš Islandijos, kurios parlamentas nutarė paprašyti, kad JAV iš ten iškraustytų savo karinę bazę. Iškraustymo terminas 18 mėnesių. Bet per tą laiką įvyks nauji rinkimai ir gal komunistų ir socialdemokratų planai nebeturės reikiamos atramos.

• Rusijoj vėl buvo sprogdinami atominiai ginklai. Tai esąs šeštas sprogdinimas paskutiniųjų 8 mėnesių laike. Esą, Rusija norinti atominiams apsiginklaviuoti pasivyti JAV.

• Kipro saloje studentai graikai prieš anglus pradėjo naują akciją bombomis. Anglai ta proga vėl padidino gyventojų suvaržymus. Anglų nuomone, kipriečiai tol neišsikovo savų reikalavimų, kol jie neatsisakys tokių teroro priemonių ir salos gyventojai graikai ir turkai nesuras būdų tarpusavy taikiai sugyventi.

• JAV kongrese prasidėjo kai kurių kongresmanų akcija už didesnę paramą Izraeliui, kadangi Izraelis esąs didžiaja dalimi ir pagimdytas JAV kapitalu.

• Fordo Co. paskyrė \$1,000,000 premijoms už geriausius išradimus naudojant atominę jėgą taikos reikalams. Premijos būsiančios duodamos po \$75,000 ir jomis gali visi mokslininkai ar išradėjai pasinaudoti.

GLOBOS WASHINGTONO SĄSKRYDĮ

Viceprezidentas R. Nixonas sutiko būti Tautinės Sąjungos rengiamo sąskrydžio Washingtono, birželio mėn. 16-17 dienomis, Garbės Komiteto pirmininku. Be abejo, kad jo sutikimas visam sąskrydžiui priduos labai didelį svorį.

SUDARYTOS SĄSKRYDŽIO RUOŠOS KOMISIJOS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba, vykdančią 1956 m. birželio mėn. 16-17 dd. sąskrydžio Washingtono rengimą, yra pakvietusi atskiroms darbo sritims vadovus, komisijų pirmininkus: A. Lapinską — transportacijai, J. Bachuną — finansams, J. Jurkuną ir Eug. Bartkų — organizaciniais reikalais. Pastarajai komisijai taip pat pavesta rūpintis jaunimo telkimu bei vykimu į sąskrydį.

Visos komisijos jau dirba. Atitinkamiems uždaviniams atskirose vietovėse vykdyti, yra paprašyti suorganizuoti komisiją ar komisijas visi ALTS skyriai.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIE, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344.

Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atnk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Antrą kartą Eltos informacijoje neriamasi iš kailio duodant žinias ir tuo neva stebinant skaitytojus, kad yra suorganizuota Vilniaus radijo sekimo tarnyba. Paskutiniame pranešime sakoma:

"Stipriausias mūsų informacijos šaltinis, kuris greit paduoda iš pavergtos Lietuvos Vilniaus radijo skelbiamas žinias, yra Vliko šiaurės Vokietijoje išlaikoma radijo sekimo stotis. Ji pradėjo veikti 1952 m. lapkričio 29 d. ir nuo tos dienos iki šiol nėra nė vienos dienos nutraukusi savo darbo. Ar šaliai spigina, ar perkina trankosi, ar Baltijos jūros bangos vilioja maudytis, stotis, išklausanti savo anteną į erdvę, godžiai gauda žinias, kurias Lietuvos pavergtai skelbia ir siunčia oro bangomis.

Stotis kas rytas 5 valandą įsijungia ir dirba tol, kol veikia Vilniaus radijo siųstuvas, t. y. iki 22 val. Per tą laiką iki 1956 m. sausio 1 d. suregistruoti 24 tomų medžiagos, susidedančios iš 9.518 mašinėlės glaustai surašytų puslapių. Nuo tos dienos iki šiol nugarstos žinios ir pranešimai kasdien perrašomi mašinėlėmis ir kasdien 12 jų nuorašų siunčiami daugiausia anapus Atlanto — Amerikos Balsti Vašingtono, Free Europe Komitetui New Yorke, kur jomis naudojasi V. Rasteno įstaiga, į kongreso biblioteką Vašingtone ir dar į kelias kitas vietas. Kasdien surašoma vidutiniškai apie 10 puslapių..."

Toliau rašoma kiek žmonių toje radijo sekimo stotyje dirba, kad jie esą įsikūrę pajūryje, kad tolokai reikia važinėti į darbotvę, kad ten dirbantieji žmonės labai aukojasi, net gal ir daugiau, negu dabar aukojasi Vlike dirbantieji...

Perskaityti tokius pranešimus ir stebies. Stebies, kad apie tokius reikalus reikia antrą kartą garsintis, stebies tokia rezistencinio darbo samprata, stebies, nejaugi tie informatoriai mano, kad garsinantys tą darbą bus lengviau dirbti.

Nesistebėsim, jei vieną dieną bus pranešta, kad ta radijo sekimo stotis išvogta, kad sakysim, dingo ir tą darbą dirbantieji. Juk ne kam kitam, kaip tik sovietams norima patalkinti tokiomis besididžiavimais.

Mes manytume, kad apie tai gal labiausiai reikia pagalvoti patiems Vliko vadovams, jei nesugeba galvoti tie, kuriems tas darbas tiesioginiai pavestas.

Blaivesniu balsu Naujienose, kad ir Laisvosios Triebūnos skyriuje, prakalbėjo J. Liūdžius. Jis ten siūlo sąlygas, kaip turėtų būti pasidalintas darbas tarp Vliko ir Diplomatų. Rašinio paaiškinimo sakoma:

"Lietuvos respublikos diplomatai, atstovaujanti jos reikalams prie svetimų valstybių, su jų šefu prišakys, yra tolygus Vlikui Lietuvos laisvinimo veiksnys.

Vlikas yra lietuvių tautos visuomeninė institucija užsienyje, Diplomacija yra Lietuvos respublikos (atseit, valstybinė) institucija. Jos yra skirtingos prigimties bei kilmės ir veikia skirtingomis

priemonėmis bei galia. Dėl to netenka reikalauti, kad Vlikas paklustų Diplomatai, arba kad Diplomacija paklustų Vlikui.

Siūlomas Vliko ir Diplomatijos veiklos padalinimas bei atskyrimas gal ir nėra nuoseklus ir logiškas, tačiau nesutarimai politikos srityje ir žalingumas savitarpinės kovos verčia mus priimti šį veiksmų dualizmą kaip tikrovės diktuojamą kelią tolimesniam bendradarbiavimui ir sėkmingesnei kovai su priešiniais.

Vliko Vykdomoji Taryba neturėtų imtis skyrimo diplomatinės tarnybos pareigūnų. Šis darbas priklauso mūsų diplomatinės šefui."

Tokie pasiūlymai, jei jie nuširdžiai siūlomi, visad svarstyti. Ypač jei jie atidarytų kelią į vieną visuomeninę laisvės kovos organizaciją. Tik visiškai be reikalo J. Liūdžius į savo rašinį įjungė tokį sakinį: "Laimė, kad atskilėliai sudaro nedidelę visuomenės dalį"...

Savo laikų, kada VLIKE buvo iškoma eilės įklimpusių klausimų, šių eilučių autorius siūlė ne sena praeitim remtis, bet praveisti rinkimus ir pasiūlytų kelių žmonės nori. Prieš tą pasiūlymą tada tuoj pašoko gerb. preletas Krupavičius, o po jo ir socialdemokratas K. Bielinis. Girdi, negalima remtis tremties lietuvių, nes Vlikas nesąs tremtinių organizacija.

Man tada buvo aišku, kodėl nebuvo galima remtis tremties lietuvių, nes keliais atvejais, renkant centrinę tremtinių vadovybę, nė vieno asmens nepajėgdavo išrinkti tos save laikancios didžiosiomis grupėmis... Jei dabar J. Liūdžius vėl tikrai mano, kad tos "atskilusios" grupės tokios mažos, siūlau tą patį, ką tada siūliau VLIKE. Kitaip, ypač priekaištaujant, čia negalima įrodyti.

Kviečiama iš anksto taip tvarkytis su šiuo metų atostogomis, kad birželio 16-17 dd. galėtumėte laisvai dalyvauti eiskrydyje Washingtono, toje didelėje lietuvių liaudies meno ir dainos šventėje!

ALTS Valdyba

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski
JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronte, Ont.
835 Queen Street West, Toronto, Ont.
ir skyriai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.
Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriai atidaryti:
1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.
Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmoka čia vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tikta 50% vertės.
Visas siunčiamas prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara įskaitant dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

KAS ir KUR

• Bendruomenės valdyba apygardų ir apylinkių valdyboms išsiuntinėjo aplinkraščius, raginančius atkreipti ypatingą dėmesį į organizuojamą Kultūros Fondą ir rengiamą Dainų šventę.

• Vokietijos Bendruomenės Valdyba išleido "Lietuvių Vasario 16 gimnazijos metraštį." Tame metraštyje yra nemaža žinių apie pačią gimnaziją ir rėmėjus. Metraščio kaina \$0.75.

• R. Spalio, Anglijoje gyvenančio jaunesniosios kartos mūsų rašytojo knyga "Ant Ribos", P. Skujenieko išversta į latvių kalbą, turi didelį pasisekimą latvių skaitytojuose. Tai jau antroji Spalio knyga, išversta į latvių kalbą; pirmoji — "Gatvės berniuko nuotykių".

• Iš beveik 1800 Lietuvoje dabar esamų kolūkių, apie 700 turi "išsirinke" pirmininkus — partijos atsiųstus miestiečius. A. Sniečkus Kaune pranešė, kad "artimiausiu laiku į kolūkius bus pasiųsta nauja grupė labiausiai parengtų draugų".

• Juodkrantė žiemos metu pašta gauna tik kartą per savaitę ar dar rečiau. Norint nuvykti į Klaipėdą, tenka laukti atvykstančio sunkvežimio, kuris lanko si kartą per mėnesį arba irgi rečiau. Administracinių požiūriu Juodkrantė, kaip ir kitos Neringos vietovės, imtinai su Nida, yra ... Klaipėdos miesto ribose.

• Australijoje, kur gyvena tik 5000 lietuvių, pradėjo eiti trečias laikraštis "Tėviškes Aidas". Jį redaguoja kun. Pr. Vaseris.

• Komunistinė valdžia Lietuvoje Kauno arkivyskupijai davė išleisti dvi knygas. 1955 metams kalendorių (62 psl.) ir maldaknygę (275 psl.). Redagavo kan. J. Stankevičius.

• Praėjusių rudens į Paryžių testuolių atvyko: iš Laisvos Europos Koledžo, Strasbūre — Kordelija Jasutytė ir Margarita Maccevičiūtė; iš Kanados — Viktoras Bričkus ir Jurgis Rakčus; iš JAV — Almis Zylė ir Žibuntas Mikšys.

MARIAN ANDERSON

Šios dvi pasiūlymusios Metropolitan operos daininkės, dainuos Giuseppe Verdis operoje "Kaukių balius", balandžio mėn. 24 d. vakare.

• Pakistanui priėmus naują Konstituciją, jų Ambasadorius prie Jungtinių Tautų, kovo 23 d., suėmė priėmimą, į kurį buvo pakviesti ir dalyvavo Gen. Konsulas J. Budrys su žmona.

• Gen. Konsulas J. Budrys kovo 62 d. dalyvavo priešpiečiuose Waldorf-Astoria, kuriuos suruošė New Yorko miesto majoras R. F. Wagneris Irlandijos Ministras Pimmininko John A. Costello garbei.

• Dirva gavo paminėti Kanadoje leidžiamą humoro laikraštį Pelėdą. Metinė kaina \$1.00. Adresas: 231 Wallace Ave., Welland, Ont. Canada. Atskiro numerio kaina 30 centų.

• Redakcija gavo paminėti St. Ylos naują knygą "Laisvės Problema". Išleido Immaculata Press, Putnam, Conn., 246 psl., kaina \$2.00.

DETROIT

VARPAS DETROITE

Didžiausias ir žinomiausias Kanados lietuvių choras Varpas pirmą sykį atvyksta į Detroitą. Šį 73 choristų junginį diriguoja muzikas St. Gailevičius. Choras su dideliu pasisekimu gastroliavo Chicagoje ir eileje kitų Amerikos bei Kanados miestų.

Detroito Varpo koncertą ruošia vietos Lietuvių Bendruomenė. Pirmoje koncerto dalyje išgirsime visą eilę lietuvių liaudies ir atskirų kompozitorių dainų. Antroje dalyje — ištraukos iš žymiųjų Kauno Valstybės Teatre statytų operų: Fausto, Hofmano Pasakų, Cavalier Rusticana, Rigoletto ir kt.

Koncertas Detroito įvyks šeštadienį, balandžio 14 d. 7 val. vakare Western High School auditorijoje (1500 Scotten). Biletai iš anksto parduodami Neringoje ir Gaivos parduotuvėje.

TAUTINIS SAJUNGOS POBŪVIS

Kovo 18 p. Sims namuose įvyko jaukus Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus pobūvis.

Šiais metais, skyriaus valdybą sudaro p.p. J. Dalinis, L. Bulgars ir V. Griškonis.

PASKAITA APIE ŠIRDIES LIGAS

Balandžio mėn. 8 d., 4 val. p. p. Tarptautinio Instituto Rūmuose, 111 Kirby Ave. (priešais meno muziejų), įvyks Kultūros Klubas paskaita iš medicinos sryties. Šią paskaitą skaitys Dr. Vytautas Majauskas. Paskaitoje bus kalbama apie širdies ligas. O kam tos ligos nerūpi?

Prašome skaitlingai dalyvauti. Dr. V. Majauskas medicinos mokslus baigė 1947 m., Tuebingene, Vokietijoje. Čia, J.A.V. jau yra išlaikęs egzaminus Illinois ir Michigan valstybėse.

Oscar L. Fleckner, kurio skelbimą spausdiname šiame Dirvos numeryje, ateinančiuose pirmiuose demokratų rinkimuose į gubernatoriaus vietą, deda pastangas išstumti Frank J. Lausche. Iš viso esą net penki demokratai, kurie tarpusavy varžysis. Oscar L. Fleckner yra buvęs Springfield, Ohio miesto reikalų tvarkytojas. Dabar jis yra The Schiff Shoe Corp. reikalų tvarkytojas.

WORCESTER

KVIEČIA Į VAKARĄ

Skaucių "Neringos" draugovė balandžio mėn. 14 d., 7 val. vakare ruošia linksmą šokių vakarą, į kurį kviečia visą Naujosios Anglijos jaunimą. Šokiai vyks Maironio Parke, gros gera muzika, veiks turtingas bufetas.

Programoje numatyta rimtų ir linksmybų numerių iš skautiškojo ir šiaipsau gyvenimo.

MIAMI

LIETUVIŲ KLUBAS PUSĖ SKOLŲ JAU ISMOKEJO

Miami lietuviai, kada paskaito laikraščiuose, kad kitur daug sniego ar dideli šalčiai, pilnai įvertina tokius nemalonumus, nes čia per pastaruosius septynerius metus nebuvo jokių didesnių audrų, visad gražu ir patogų gyventi.

Taip pat mums malonu, kad mūsų gerai tvarkomas Lietuvių Klubas jau atmokėjo pusę turėtų skolų. Aišku, tas skolas mažina patys miamiečiai, bet labai padeda ir iš kitur atvykę lietuviai, kurių šiais metais turėjome gausiai. Taip tvarkantis už dviejų ar trejų metų skolas bus išmokėtos. Klubo reikalams daug dirba pirm. Rodgers, Naujokaitis, A. Lukošius, J. Verbyla ir kt.

J. Ratkus

ŽIEMOS STOVYKLA

Žiemos šalčiams gerokai įpusėjus Bostono Santaros skyrius kovo 10 ir 11 dienomis suruošė žiemos stovyklą garsiuose New Hampshire kalnuose.

Vėlai penktadienio vakare stovyklautojai pradėjo rinktis į stovyklavietę — modernų motelį. Tenai juos pasitiko stovyklos rengėjas Vladas Eikinas.

Pirmieji atvyko bostoniečiai. Sekė New Yorkas didelėje slidinėjimo dvasioje. Truputį pavėlavę atvyko ir worcesteriečiai. Iš viso kalnų pasiilgusių buvo 41.

Tuoju po šiltoose kambariuose praleistos nakties ir sočių pusryčių sportiškai nusiteikę stovyklautojai susėdo į mašinas ir pasuko kalnų link.

Kalnuose saulė švietė. Sniegas viliojančiai atrodė. Dar daugiau nuotaikas kėlė slidinėjantieji — ypač jaunamčiai sportininkai.

Po linksmai praleistos dienos, bet su skaudančiom rankom, kojom ir muskulais vėl susirinkom į motelį vakarienei.

Po vakarienos buvo padarytas trumpas susirinkimas. Susirinkimą atidarė Bostono skyriaus pirmininkas Zenonas Mereckis p a d e kodamas atsilankiusiems. Toliau sekė Zenono Mereckio paskaita apie Indiją ir jos priklausomybės atgavimą. Po diskusijų sekė kupletai ir dienos įvykių prisiminimai.

Sekmadienį, po skanių pusryčių visi važiavo į artimą miestelį išklausyti šv. Mišių. Po Mišių mašinų karavanas vėl važiavo link debesyse paskendusių kalnų. Tik gaila, sekmadienis jau nebebuvo toks gražus ir saulėtas, kaip šeštadienis. Bet didelis vėjas ir sniegas nebaidė pasiryžusių slidinėti.

Laikas pergerit bėgo. Ne nepastebėjo kaip vėl reikėjo skirstytis. Buvo sunku atsiskirti su gražiąja gamta — sniegu, kalnais, medžiais. Reikėjo tarti su diev ir draugams. Bet vietoj su diev visi tarė — iki pasimatymo kitais metais.

Nemažas skaičius jaunuolių, ypač moksleivių ir studentų, nori dalyvauti 1956 u. birželio 16 ir 17 dd. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sąskrydyje Washingtono. Lėšų neturėjimas dažnam yra didelis rūpestis. Tautietiai, savo parama-auka atidaryk tokiems jaunuoliams kelią!

ALTS Valdyba

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

NOMINATE

JUDGE JOHN E. SWEENEY

CANDIDATE FOR

GOVERNOR

Democratic Primary May, 8, 1956

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

JACK M. LEVIN

CANDIDATE FOR

STATE REPRESENTATIVE

Democratic Primary May, 8, 1956

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

GEO. H. PLANTE
General Agency

REPRESENTING

THE JOHN HANCOCK MUTUAL LIFE
INSURANCE CO.

2829 Euclid Ave.

MA 1-3360

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

J. J. P. CORRIGAN

CANDIDATE FOR

JUDGE

COMMON PLEAS COURT

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

HENRY RIEMAN

PLUMBING and HEATING

6723 Denison Ave.

OL 1-4766

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

RUSSELL'S FOR FLOWERS

13231 Shaker Square

SK 1-0100

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

ANDREW MOVING & STORAGE
COMPANY

SANITIZED EQUIPMENT AGENT FOR UNITED VAN
LINES, INC.

LOCAL—LONG DISTANCE MOVING

6802 Lexington Ave.

UT 1-2424

lietuviams jūsų tautinės šventės proga

PALEY PLUMBING and HEATING
COMPANY

3808 East 116th St.

Call SK 1-9772

Operos ir baleto sukaktį prisimenant

VLADAS ADOMAVIŠIUS, Boston, Massachusetts

Kauno, Lietuvos buv. laikinosios sostinės centrinėje gatvėje, gražiose rūmuose gyveno keturios sesutės. Tų sesučių grožiu, išmintimi, dailumu — jų dainom, kalbom, šokiais grožėjosi tūkstantčiai žmonių... Tai buvo: Opera, Drama, Baletas ir Operetė. Praėjusių metų pabaigoje dvi jų buvo sukaktuvinkės. Operai sukako 35 metai. Baletui — 30 metų. Taigi, sesutės dar gana jaunos, tačiau jau spėjusios plačiai ir reikšmingai pasireikšti. Pakalbėkime apie jas...

Opera

Gimė Kaune 1920 metų paskutiną dieną. Jos pirmieji žingsniai buvo sunkūs. Jai trūko, galima sakyti, visko. Net okupantų-rusų palikti teatro rūmai operai netiko.

Operą įkūrė liet. muzikų — dainininkų kolektyvas su K. Petrausku priryšę. Atėjo solistai, buvo išmokyti choras, surinktas simfoninis orkestras... Sunku buvo visiems naujokams, bet pasirodė tinkamai... Scena pasipuošė dekoracijomis, dalyviai — gražiais kostiumais...

Taip, naujųjų 1921 metų išvarkėse populiarioji G. Verdi Traviata pirmą kartą kaip pasaulis egzistuoja pragydo lietuviškai!... Lietuviai — dainininkų tauta. Nebeužilgo turėjo progų pasireikšti visa eilė pirmaeilų balsingų solistų. Choras, J. Starkos gabioje vadovybėje, pasiekė didelio tobulumo. Teatro rūmai buvo naujai perstatyti, padidinti, sumoderninti.

Švenčiant Operos dešimtmetį, jau joje buvo dalyvavę daugiau kaip 25 solistai, trys dirigentai (J. Tallat-Kelpša, K. Bukša ir J. Gruodis), režisieriai (N. Tichomirovas, Pavlovskis, P. Oleka), pastatyti operų skaičius perviršijo 30, jų tarpe kone visos pačios žymiausios bei reikšmingiausios Verdi, Puccini, Wagnerio, Čaikovskio ir kitų pasaulinių autorių operos.

Pastatymų sceninė bei muzikinė pusė pasižymėjo dideliu meniškumu bei išpūdingumu. Žinovų teigimu Lietuvos Valst. Opera meniniu atžvilgiu buvo viena iš pirmaujančių Europoje. Ne tik pralenkusi mūsų kaimynų lenkų bei latvių operas (šių pastarųjų opera buvo kiek palinkusi į lengvesnį žanrą...), bet ir palikusi užpakaly pastatymų meninio apipavidalinimo bei atlikimo atžvilgiais daugelį Europos didmiesčių atlikimo teatrų, o ypačingai balsinės medžiagos atžvilgiu. Pastatytų operų skaičius pasiekė 63.

Netrukus ir Lietuvos uosta-

miesty Klaipėdoje buvo įsteigta antroji nuolatinė opera; o atgavus Vilnių, tuč tuojau ir tikroji sostinė gavo savo operą.

Kaune buvo pastatytos ir šios lietuviškos operos: J. Karnavičiaus — Gražina ir Radvyla Perkūnas; Raciūno — Trys Taliamanai; M. Petrausko-Dambrausko — Eglė; St. Šimkaus — Pagirėnai; taip pat pradžioje ir M. Petrausko — Birutė.

II pasaul. karo pasėkmės, skaudžiai palietusios Lietuvą, neaplenkė ir Operos. Dar šiek tiek jai pavyko išsilaikyti pirmosios bolševikų bei vokiečių okupacijų metais. Bet gi bolševikų antroji okupacija sėkmingai operos darbą suardė iš pagrindų. Žymi solistų, choro, orkestro dalis pasitraukė į Vakarus, likusieji Lietuvoje buvo komunistų įkinkyti į propagandinį darbą, mažai ką su tikruoju menu beturintį...

Išblokštos iš savojo krašto, tarp Vokietijos griūvėsių tremtinių stovyklose prisiglaudę mūsų Operos kolektyvo skeveldros pasirodė ir čia gajos bei kūrybingos. Ir skurdžiose tremties vargo sąlygose mūsų operos me-

no puoselėtojai, solisto A. Kutkaus vadovybėje, A. Kučiūnui diriguojant, sugebėjo duoti (1947 m.) Detmoldo miesto teatre G. Rossini operą Sevilijos Kirpėja, kuri gyvai priminė Kauno geruosius pastatymus.

Dabar gi, išsiblaškę po plačiuosius kontinentus, daugelis mūsų Operos menininkų savo miela daina daug pasigerėjimo bei tyro džiaugsmo teikia išblaškytiems tautiečiams ir svetimtaučiams...

JAV-se yra prisiglaudę šie Lietuvos Operos artistai:

S. Adomaitienė, A. Arnastauskienė, J. Augaitytė, A. Augustinavičienė, V. Baltrušaitis, S. Baranauškas, J. Butėnas, A. Dambrauskaitė, A. Dičiūtė-Trečiokienė, V. Grigaitienė, V. Ivanauskas (mirus JAV), V. Jonuškaitė, A. Kalvaitytė, J. Kristolaitytė, A. Kutkus, S. Liepas, I. Motekaitienė, I. Nauragis, V. Nainytė-Dobužinskienė, S. Nasvytytė-Vačiukienė, S. Santvaras, A. Sprindys, F. Pupėnaitė-Vasilauskienė, V. Puškorius, J. Vencevičiūtė.

Kanadoje: E. Kardelienė, K. Orentas (mirus), P. Radzevičiū-

tė ir R. Vilčiauskaitė-Masliankienė.

Yra čia dirigentai: A. Kučiūnas, V. Marijošius, akompaniatoriai: Kalvaitis, S. Levickienė, Paleček, be to daug choro, orkestro dalyvių, dekoratorių, administracinio bei techninio personalo, kuriuos vardais sunku ir beįsivardyti... Čia taip pat minimi operatės, dramos ir kitų teatro artistai...

Baletas

1925 gruodžio 4 d. su L. Delibes Coppelia ir klasikinis baletas žengė savo pirmąjį savistovų žingsnį Kauno scenoje. Lietuviai jau ir prigimties yra ne tik puikūs dainininkai, bet ir geri šokėjai — prisiminkim tikrai mūsų gausius tautinius šokius. Taigi jų talentas greit galėjo prasiskleisti ir sunkiame klasikinio baletos mene. Lietuvos Valst. Baletas, vadovaujamas įžymių baletmeisterių Petrovo, Kėkšto, Karalli, Fedorovos, Zvierevo ir savo Kelbauskio darė didelę pažangą ir prilygo geriausios baletos teatrams. Jei gana nedaug pasaulyje buvo miestų, kurių opera buvo geresnė už Lietuvos, tai dar mažiau buvo teatrų, kurių klasikinis baletas būtų pranašesnis už mūsų.

Todėl Lietuvos Baletas 1935 m. geriausiu sezono metu (sausio-vasario mėn.) buvo pakviestas gastroluoti didžiausiam pasaulio mieste Londone ir turtiniausioje pasaulio vasarvietėje Monte Carlo. Liet. Baletas buvo kviečiamas ir Amerikon, bet dėl prasidėjusio Europoje karo negalėjo ten nuvykti.

Baletų repertuare buvo visi žymiausi baletų veikalai, viso iki 30, jų tarpe lietuviškieji: Karnavičiaus Lietuviška Rapsodija, Gruodžio Jūratė ir Kastytis, Dvarionio Piršlybos, Bacevičiaus Šokio Sūkury, Pakalnio Sužadėtinė.

Baletui dirigavo, Bukša, Pakalnis, Hofmekleris, Viržingas ir Stenderis.

Bent trys ketvirtadaliai baletininkų atsidūrė tremty; čia jie nesusėdėjo rankas sudėję, o aktyviai reikėsi stovyklų bei vokiškose scenose. Augsburgėje 1947 m. liepos 28 d. E. Bandzevičiaus vadovybėje, A. Kučiūnui diriguojant, buvo pastatyta Delibes Coppelia, su kuria aplankyta daug Vokietijos miestų. Vokiečių spauda (Schwaebische Zeitung ir kt.) pažymėjo, kad lietuvių tremtinių to baletos pastatymas yra geriau pavykęs kaip Paryžiaus Baletas (Champs Elysées), gastroliauvusio Vokietijoje...

Tremty atsidūrė šie Lietuvos Baletos artistai:

I. Adomavičiūtė, V. Adomavičiūtė (mirus JAV), T. Babuškinaitė, G. Čeglokovaitė, T. Doberškaitė, J. Drazdauskaitė, R. Drazdauskaitė, I. Eldridgevičiūtė, N. Kaliskienė, T. Kubickaitė (miru-

si Vokietijoje), L. Mačiūnienė, J. Makūnaitė, T. Pagodinaitė, A. Šlepetytė, Z. Smolskytė, J. Šodzevičiūtė, E. Stancikaitė, O. Zateplinskaitė, E. Žalinkevičiūtė, Ambrazas, E. Bandzevičius, A. Butkus, B. Ciunovas, Kmitaitis, A. Liepinas, P. Maželis, S. Modzeliauskas, S. Velbasiš, J. Vasilauskas...

Augsburge, Blomberge, Kasselio sėkmingai veikė ir baletos studijos, Kasselio studija (vad. Liepino ir Maželio) davė itin stipraus baletinio atžalyno, dalyvavusio ir Coppelijoje, kaip: Z. Baublys, M. Bruneizeris, E. Kelpalaitis, J. Puodžiūnas, L. Žygas...

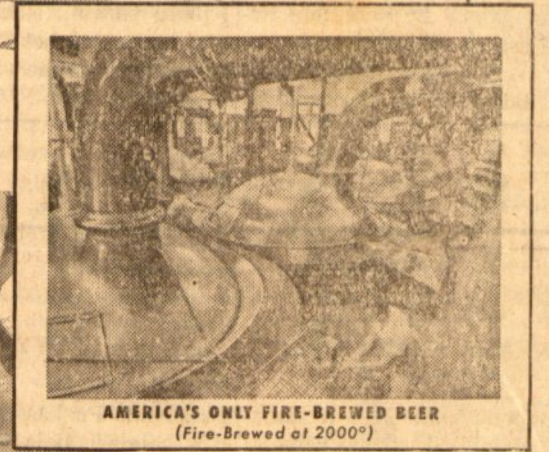
Ir JAV-se (Bostone, New York, Chicagoje ir kitur) šiuo metu sėkmingai veikia klasikinio baletos studijos, vadovaujamos Lietuvos Baletos artistų (Babuškinaite, Šlepetytė, Velbasiš ir kt.).

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!

Ugnim virtas

KAD DUOTŲ JUMS
ATSIGAIVINIMĄ

Stroh's alus yra šviesesnis, skanesnis, daugiau gaivinantis, nes jis Amerikoje vienintėlis, ugnim verdamas alus... kaitinant iki 2000 laipsnių. Ir surasite už gerą atsigavimą pirmam stikle... ir kiekvienam stikle kiekvieną kartą.

JUMS PATIKS

YRA ŠVIESESNIS!

Nėra kito Amerikoje alaus kaip Stroh's, nes Amerikoje niekas alaus neverda kaip Stroh's

TAI ĮVYKO NAPALEONO KARŲ METU LIETUVOJE

(VIENOS MEILĖS ISTORIJA)

Intimumas, kuris užsimezgė tarp majoro ir jaunos moteriškės, negalėjo būti viešumos ilgainiui nepastebėtas, o ypač visi ėmė šnabzdėti, kai kažkas pranešė, jog matęs porėlę po pilno mėnulio nakties ankstyvą rytą išeinant iš toliau sode esančio namelio. Indiskretiniai žmonės net sužinojo, jog majoras išnuomavęs aną namelį, matomai sau ir savo meilužei. Dvarponis von Almelohe laukė dar kelias dienas. Bet kai majoras nesiėmė oficialinių žygių, dvarponis nuėjo pas jį.

— Na, — pratarė jis, bent iki pradžios mėginamas savo vizitui suteikti linksmesnį pobūdį, — na, mano pone, tamsta tikriausiai nesi per daug nustebintas mane matyti pas save. Nes jeigu kalnas nenori eiti pas Mahometą, tai matomai Mahometas turi eiti pas kalną.

— Taip, — šypsojosi majoras, — taip skamba priežodis. Bet ką Tamsta turi galvoje? Nes aš iš tikrųjų nežinau, kas suteikė

man tamstos apsilankymo garbę.

Tokio šaltakraujisškumo akivaizdoje dvarponiui vis dėlto mušė kraujas į galvą.

— Iš tikrųjų? — tarė jis. Tamsta nuodu, nieko nežina? Na, o tos ne visai malonios paskalos, kurios plinta? Ar jos neduoda pagrindo, mielas pone majore, kad tamsta prašytum mano dukters rankos?

— Šitą klausimą, — atsakė Obentraut, — tamstą savo laiku greičiausiai turėjai pastatyti kitam, būtent sosto įpėdiniui.

— Ką, — sušuko, nemaloniai paliestas, dvarponis, — tamsta visa tai žinai?

— Iš tiesų — atkirto Obentraut. — Tarp tamstos dukters ir manęs liko labai nedaug, ko mes vienas kitam nebūtume patikėję.

— Tuo atveju tamsta tuo labiau turėtum žinoti, jog tą intimumą reikia žmonių akyse baigti vedybomis.

— Ne, — atšovė majoras, — aš nemačiau reikalo taip pasielgti.

— Kodėl ne? — šaukė dvarponis, kuris pradėjo nustoti nervų.

— Ir šį klausimą, mielas pone von Almelohe, tamsta jau seniai turėjai pastatyti kunigaikščiui. Bet jeigu tamsta nori žinoti tikrą priežastį, aš negaliu vesti tamstos dukters, nes ji jau yra išteikėjusi.

— Buvo išteikėjusi!, — rėkė dvarponis. — Jos vyras yra negyvas.

Majoras gūckiojo pečiais. — Iš kur tamsta taip tiksliai žinai? Jis esąs paskendęs Berezinoje. Bet kiek daug žmonių yra sugrįžę, po to kai po anų baisių mūšių jie buvo laikyti žuvusiais.

— Kapitonas von Sala, — šaukė dvarponis, neprigirė persikeldamas per Bereziną, bet jis žuvo ties Smolensku!

— Taip, taip sakoma, — atsakė majoras. — Bet aš turiu kitokių žinių.

— Būtent, kokių?

— Ferdinandas von Sala, — ramiai tarė majoras, — nebuvo užmuštas nei ties Smolensku, nei ties Berezina. Jis yra gyvas.

— Jis gyvas? — užspringdamas tarė dvarponis.

— Iš tiesų. Būdamas Badeno dalinyje, kuris dalyvavo Didžiosios Armijos žygyje i

Maskvą, jis greit pastebėjo, kaip ima blogėti prancūzų reikalai. Jis neturėjo didelio supratimo apie strategiją, bet, žiūrėdamas į dalykus blaiviomis akimis, jis negalėjo abejoti dėl imperatoriaus galutinio pralaimėjimo, nors ir jo vaizduotės ribas peržengė tas baisusis galas, kuris tikrovėje įvyko. Kaip ten bebūtų, jis pamatė, kad Didžioji Armija žygiuoja pražūtin, todėl jis nutarė, būsiąs daug naudingesnis tėvynėje, nekaip pasilikdamas Badeno pagalbiniuose daliniuose. Jis nutarė sugrįžti ir prisidėti prie tautos sukilimo, kurio liudininkai mes esame. Susitarus su bičiuliais, kurie taip pat jautė, kaip ir jis, buvo paskelbta, jog jis yra žuvis. Dar daugiau, jis pats buvo tas, kurs skelbė žinią, jog esąs žuvis, nes jis keliavo svetima pavarde. Jeigu būtų iškilę aiškėn, kad jis — prancūzų akimis žiūrint — yra dezertyravęs, tai imperatoriaus sėbrai būtų griebęsi keršto prieš jo tėvus, prieš visą šeimą, jei nebūtų sučiupę jo paties, bet ši galimybė turėjo būti išjungta.

Trumpai: niekas kitas kaip Sala pats pranešė tamstos kunigaikščiui žinią apie Salos mirtį — anam kunigaikščiui, kuris abejingai sutiko žinią apie jo kariuomenės tau-

tinę dvasią, tuo tarpu žinią apie kapitono mirtį panaudojo piktai machinacijai, nes jis tamstos dukters nelaikė vertinga padaryti savo sūnaus žmona, — nors savaime ji yra geresnė, negu visi tie, kurie prikišo pirštus prie to žaidimo. Viena aišku: Sala yra gyvas, tamstos dukterė yra jo žmona, o tamsta pats sutikai su tomis vedybomis.

Kai Sala pasiėmė aną misiją, jis pasirinko savo kovos pavarde ano buvusiųjų laikų karžygio vardą — Mykolas von Obentraut, — kurio atmintis dar yra tautoje gyva. Pas tamstą ir pas kunigaikštį tas vardas, matomai, jau išblėso, nes toji kaukė jums nieko nebepriminė. Bet tamsta negali reikalauti, kad majoras Obentraut dar kartą vestų moterį, kurią kapitonas von Sala myli ir yra jau vedęs. Pasitaiko, kad kartais net dvaro intrigos išsina tų žmonių naudai, kurių likimu — net jeigu tai būtų savo paties dukters likimas — norima žaisti. Tamstos klausimas yra pavėluotas, pone von Almelohe. Aš jau turiu laimę, būti Henrietos vyras. Aš esu Ferdinandas von Sala.

(Vertimas iš vokiečių kalbos)

(Pabaiga)

Keliai į Washingtoną

EMILIJA ČEKIENĖ

"Nebijokime plačių vandenų, kaip bitutė darbininkė nebijo plačių žydinių pievų ir laukų..." — rašo Tomas Žiuraitis, O.P., savo neseniai išleistoje knygoje "Žodis ir gyvenimas".

Šie prasmingi žodžiai yra giliai įsidėmėtini kiekvienam lietuviui.

Neseniai visuose pasaulio užkampuose su rimbais ir susikaukimais, gausiai dalyvaujant lietuvių visuomenei, paminėta Vasario 16-oji. Didžiulės salės ir mažos parapijinės salelės buvo perpildytos žmonių. Tai pasigėrėtinai reiškiniai, kad lietuviai laisvės trokšta, siekia jos ir nesigaili aukų.

Ir kai esame savy vieningi, tautiškai susipratus, mums darosi per ankšta uždarose salėse. Negalėdami kovoti ginklu, turime ieškoti kitų ir platesnių kelių bei priemonių karts nuo karto išeiti į platesnį pasaulį ir rodyti svetimiems, jog mes buvome laisva tauta, sukūrėme savo didelę istoriją, kurią mums rašė svetimi (o jei būtume rašę patys, ji būtų dar didesnė buvus), savitą aukštą kultūrą ir k.

Tuo tikslu Amerikos Liet. Tautinė Sąjunga š. m. birželio 16-17 d. ruošia plataus masto sąskrydį Vašingtone. Pirmas toks sąskrydis buvo 1945 m. Am. liet. misija vadinamas, nes karo laiku sąskrydžiai buvo draudžiami. Tada dar dauguma senatorių Lietuvai telaike Rusijos provincija, 1918 m. per klaidą pasiskalbusią nepriklausomybę ir, sakė, jog lietuviai esą riaušinkai, nenuoramos, tvarkos ardytojai... Tačiau, kai gerb. ir liet. veikloj

daug nusipelnęs adv. A. Olis savo kalboje senatoriams trumpai išdėstė Lietuvos istoriją, įtikino, jog Lietuva buvo jau nuo Mindaugo laikų, nuo tada lietuvių vardas ir jų siekiai Amerikos politikų tarpe ėmė ryškėti. Ir tas suvažiavimas turėjo didelės reikšmės Lietuvos vadavimo darbe. nes buvo sukviesta daug gerų Amerikos kalbėtojų, politikų ir šiaip įtakingų valdžiai žmonių. Jam vadovauti padėjo ir kitos Amerikos lietuvių organizacijos.

Šis sąskrydis bus jau ketvirtas iš eilės. Jo tikslas nėra politinis, bet grynai kultūrinis. Politiniais reikalais rūpinasi Altas, kuriame Amerikos Liet. Taut. Sąjungą atstovauja adv. A. Olis. Šio sąskrydžio tikslas yra papildyti tai, ko nesuspėja atlikti Lietuvos laisvinimo veiksniams. Tuo norima laimėti kuo daugiausia simpatijų Lietuvai bei jos laisvei ginti.

Suvažiavimo metu, dalyvaujant senatoriams, politikams ir apamai plačiai Amerikos visuomenei, bus trumpai nušviečiama Lietuvos praeitis ir skaudai bei tragiška jos dabartis, bus rodoma lietuvių menas, muzika ir kitos mūsų kultūrinės vertybės.

Kviečiama dalyvauti visi lietuviai, ypač jaunimas.

Sąskrydžio didžiausi iniciatoriai yra visiems gerai žinomi, jautrūs lietuvių reikalams dr. S. Biežis, adv. A. Olis ir J. Bachunas.

Tad visi į plačiuosius vandenis, į platų pasaulį. Nenuskesti, minioj neprazūti, bet Lietuvai laisvės ieškoti eikime visais keliais, visomis jėgomis.

SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

RENKAMA NAUJA SPORTO

VADOVYBĖ

Šiomis dienomis JAV ir Kanados sportininkai, sporto veikėjai bei rėmėjai išsirinko naują vadovybę, vadinamą Fizinio Auklėjų ir Sporto Komitetą arba su trumpintais įprastą Faską. Tai, reikia pripažinti, yra ne eilinis įvykis mūsų sporto gyvenime.

Mintis sudaryti centrinę organą, kuris tvarkytų ir koordinuotų lietuvių sportinį veikimą, kilo prieš keletą metų, tremtinių masei dar tebesant Europoje. Taip 1947 m. Augsburgan suvažiavę sporto klubų atstovai, kūno kultūros mokytojai ir sporto veikėjai formulavo tokios centrinės vadovybės uždavinius, nusmaigstę gaires tolimesniam planuotam darbui ir išsirinko pirmąjį Faską. Jam pirmininkavo Z. Puzinauskas, padedamas kitų narių: Adamkavičiaus, Vakselio, Vengiansko ir Osteikos, kuriam emigravus įėjo Mickevičius. Netrukus prasidėjusi tremtinių emigracija buvo didžiausia kliūtis sėkmingesniai Fasko veikimui, bet vis dėlto tai buvo gražus užsimojimas, kurį juo toliau, tuo labiau išryškino jau šiame kontinente sudarytos centrinės sporto vadovybės.

Apsistojant tremtinių emigracijai ir didžiūmai sportininkų įsikūrus šiame kontinente, sporto entuziastai ėmė tuoju organizuoti klubus ir vykdyti pirmąsias tarpklubines žaidynes. Ir štai pirmųjų š. Amerikos ir Kanados lietuvių sporto žaidynių proga 1950 m. Toronte buvo Faskas vėl atkurtas. Šio antrojo Fasko vadovybę sudarė: pirmininkas A. Bielskus, nariai Šapockinas, Radvys ir Žiupsnys. Trečiasis Faskas buvo tuo pačiu būdu išrinktas 1952 m. Čikagoje: Z. Puzinauskas pirmininkas, nariai — Br. Keturakis (Puzinauskui po kiek laiko pasitraukus, tapęs pirmininku), Bielskus, Adamkavičius ir Vengianskas. Pagaliau

paskutinis Faskas, kurio kadenčiai baigiasi šiais metais, buvo išrinktas 1954 m. Čikagoje: pirmininkas Br. Keturakis, nariai Vengianskas, Visockis, Adamkavičius ir Gaška.

Per keleris metus, palyginti sunkiose sąlygose, Fasko nemaža padaryta. Sąlygų sunkumas iš dalies pasireiškė ir dėl to, kad Faską sudarinėjant nebuvo atsižvelgiama į jo narių gyvenamąją vietą. Todėl dabar rinkimus vykdančiam, iš anksto numatyta, kad visi Fasko nariai gyventų vienoje vietovėje. Tada padarys ji, be abejo, ir judresniu ir lankstesniu.

Naujojo Fasko laukia nemažai ir uždaviniai. Nors pvz. ligi šiolei organizacinis sporto klubų tinklas gerokai patankėjo, tačiau, kad kai kuriose lietuvių gausiau gyvenamose vietose (Bostone, Baltimorėje, Omahoje ir kt.) lietuvių sporto klubai tikrai galėtų susiorganizuoti.

Antrasis dalykas tai šiame kontinente gimusių įtraukimas į jau veikiančius lietuvių sporto klubus, kurie beveik išimtinai susidaro iš neseniai atvykusiųjų. Nors tai ir sunkokai įvykdoma, tačiau naujasis Faskas turėtų pagalvoti ir paieškoti priemonių, kad lietuvių sporto judėjimas apimtų kuo didesnius būrius visų lietuvių.

Trečia tai esamo sportinio lygmens kėlimas. Mūsų šaliai sportininkai šiandien kultivuoja kuone visas sporto šakas, tačiau pasiektais rezultatais per daug didžiulis dar negali. O laikas būtų jau ir tuo susirūpinti.

Pagaliai dar vienas dalykas, kuriam ligi šiol kažkaip nepersidavė daugiausia buvo skiriama dėmesio, tai sportinio džentelmeniškumo ugdymas. Negana mokėti laimėti, reikia išmokyti santūrumo ir pralaimėjimo atveju. Su tuo pačiu artimai siejasi tvarka,

drausmė, punktualumas, vadovų ir sportininkų tarpusavio pagarba, respektavimas ir p. Negalima nepastebėti, kaip neseniai vieno dienraščio sporto skyriuje tūlas pačiu negražiausiu būdu išplūdo asmenis, sudarančius dabartinį Faską. Gal tai nauja sporto šaka, tačiau ji nieko bendra neturi su sportiniu džentelmeniškumu, kurio mūsų sportininkams niekada nebus per daug. Nepateisinama ir to dienraščio sporto skyriaus redakcija, kartais savo skyrių paverčianti viešu sąslavynu.

Tų ir kitų aktualių lietuvių sporto reikalų tvarkymas dvejimėms metams bus patikėtas nau-

jajam Faskui, kuris netrukus bus išrinktas. Paskutinės rinkimų instrukcijos balsuotojai gaus pačiu artimiausiu laiku. Svarbu, kad balsuotų kaip galint didesnis procentas turinčiųjų balsavimą ir tuo pačiu moralinę paramą.

JAUNIMO SPORTO SVENTE CLEVELANDE

Šį savaitgalį, balandžio 7-8 d., Clevelande įvyks apygardinės jaunų ir jaunučių krepšinio ir mergaičių tinklinio pirmenybės. Šalia to, lygiagrečiai vyks ir apy-

gardinės stalo teniso pirmenybės.

Pirmenybių dalyvių sąrašuose matome apie 70 jaunųjų krepšinininkų ir tinklininkų atstovaujančių Chicagos LSK Nerį, Detroito LSK Kovą, Rochesterio LSK Sakalą ir Clevelando LSK Žaibą. Stalo teniso pirmenybės sutrauks apie porą tuzinų dalyvių, kurių tarpe matysime V. Grybauską (Sakalas) brolius Šoliūnus (Neris), Avižienį (Lituania), Gerulaitį (Kovas) ir eilę kitų mūsų stalo tenisistų.

Priedui, šalia šių varžybų, dar įvyks apygardinės krepšinio lygos pirmenybių rungtynės tarp

Chicagos LSK Neries II ir Clevelando LSK Žaibo.

Jaunių krepšinininkai varžysis dėl **Detroito Lietuvių Bendruomenės** pereinamosios dovanos, įsteigtos 1954 m. Detroito. Dometu iš eilės nugalėtojais buvo Chicagos LSK Gintaras, kurio dauguma narių perėjo į naujai susiformavusį LSK Nerį. Reikia manyti, kad ir šį kartą chigagiečiai stengsis savo pergalę pakartoti, tačiau gerokai sustiprėjusi LSK Žaibo komanda žada chigagiečių laimėjimų vartinę suardyti. Taipogi nereikia užmiršti ir energingųjų detroitiečių.

Jaunučių klasėje, clevelandie-

čiai žūtbūt stengsis atsikovoti A. L. B-nės Clevelando Apylinkės Valdybos pereinamąją dovaną, įsteigtą pereitais metais, iš rochesteriečių, tačiau po rūpestingų V. Grybausko sparnu išauginti "sakalukai" tikriausia nei negalvoja pasiduoti.

Mergaičių tinklinio varžybos vykdomos pirmą kartą. Nugalėtojoms pereinamąją dovaną paskyrė **Dirvos** redakcija.

Stalo teniso komandinės varžybose numato dalyvauti 5 komandos.

Varžybų tvarkaraštį žiūrėk Clevelando skyriuje 7 psl.

Sirdingas ačiū Jums!

ŽMONĖMS

IŠ NORTHEASTERN OHIO

DAUGUMA Blue Cross klientų žino, kad jų nauji mokesčiai dėl apsaugos nuo ligoninių sąskaitų prasidės nuo 1956 m. gegužės mėn. 1 d. Nauji mokesčiai spausdinami apačioj.

Jūsų Blue Cross Planas — The Cleveland Hospital Service Association — 1,430,084 klientams, nori padėkoti tiems, kurie išstudijavo juos ir po atsargaus peržiūrėjimo juos priėmė.

Šimtai vadovų biznyje, organizuotame darbe, medicinos profesijoje ir kitose grupėse paaukojo valandas iš savo užimtos dienos, ir net visus vakarus studijuojant naujus mokesčius dėl Blue Cross apsaugos išlaikymo.

Daug gaiso per diskusijas dėl mokesčių dydžio, kurios vyko Ohio De-

vision of Insurance Clevelande vasario mėn. 17 d.

Mes dėkojame visiems piliečiams ir laikraščiams, kurie visiems gerai pataria ir aptarnauja, dėl nuoširdumo ir visų sutarimo, kad nauji

mokesčiai yra reikalingi norint tęsti Blue Cross apsaugą.

Blue Cross yra bendruomenės programa. Mūsų klientų įsipareigojimas duoda galimybę aptarnauti jų reikalus ligoninėse.

NAUJI BLUE CROSS APSAUGOS MOKESČIAI

Mūsų nauji mokesčiai yra paremti dviem susitarimais. Vienas yra Comprehensive Contract, imamas dabar visų mūsų klientų. Kitas yra Deductible Contract. Kainos abiejų parodytos žemiau. Skirtumas tarp abiejų yra šis. Deductible Contract klientai mokės \$4.00 dėl Blue Cross ausaigos kiekvienai dienai ligoninėje. Šis reikalavimas yra dėl pirmų 60 dienų po kiekvieno ligoninės priėmimo. Jei jie šiuo laiku pakeičia į deductible coverage klientai yra nuo to mo-

kesčio \$4.00 kasdien atleidžiami iki 270 dienų po Deductible Contract įsigaliojimo.

Dėl 7000 tarnautojų grupių įeinančių į Blue Cross, nutarimas, kurį jie turi planą pasirinkti paliekamas laisvas. Laikantis geru susitarimu Deductible Contract bus galimas grupėmis, kuriose 75% yra Blue Cross klientai ir jį pasirenks. Medžiaga, siūlantį Direct Payment klientams bus visiems pasiūsti per ateinančius du mėnesius.

BLUE CROSS MENĖSINĖS KAINOS 120 DIENŲ SUSITARIMUI, PRASIDEDANČIAM GEGUŽĖS 1, 1956

Grupės Klientams	Comprehensive Contract*		Deductible Contract**	
	Ward patarnavimas	Semi-Private patarnavimas	Ward patarnavimas	Semi-Private patarnavimas
Vienam žmogui	\$3.50	4.10	3.00	3.50
Šeimai	7.00	8.20	6.00	7.00
For Direct Pay Klientams	Comprehensive Contract*		Deductible Contract**	
	Ward patarnavimas	Semi-Private patarnavimas	Ward patarnavimas	Semi-Private patarnavimas
Vienam žmogui	\$4.50	5.30	4.00	4.50
Šeimai	9.00	10.60	8.00	9.00

Nemokamai duodama: Mes mielai jums be jokio atlyginimo duodame čia išvardytas knygeles. Pažymėk kurios nori ir siųsk kuponą adresu: Cleveland Hospital Service Association, 2060 East 9th Street, Cleveland 15, Ohio.

☐ Unseen magic in our food ☐ Low calorie meal plan
☐ How to keep from hating people ☐ Operation Hospital
☐ Allergy is Everybody's business ☐ Breathe Easy

Name
 Street City

*Contract No. M-104R

**Contract No. M-144

(Rates for 70 - day Comprehensive Contracts are 10 cents less per month for one person and 20 cents less per month for a family.)

Blue Cross

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

IN CLEVELAND
 Booth Memorial
 Cleveland City
 Cleveland Clinic
 Florence Crittenton Home
 Evangelical Deaconess
 Fairview Park
 Forest Hill
 Grace
 Jewish Convalescent
 Lutheran
 Mt. Sinai

Polyclinic
 St. Alexis
 Saint Ann
 St. John's
 St. Luke's
 St. Vincent Charity
 Mary B. Talbot
 University (Babies and Childrens, Hanna House, Lakeside, MacDonald House)
 Woman's

IN THE SUBURBS
 Bay View Hospital
 Bedford Municipal
 Berea Community
 Doctors
 Euclid-Glenville
 Garfield Heights
 Huron Road
 Lakewood
 Marymount
 Rainbow

IN NORTHEASTERN OHIO
 Amherst
 Ashtabula General
 Carey at Chardon
 Brown Memorial at Conneaut
 Elyria Memorial
 Memorial of Geneva
 St. Joseph at Lorain
 Allen Memorial at Oberlin
 Lake County Memorial at Painesville

CLEVELAND HOSPITAL SERVICE ASSOCIATION

NERIMTAS ŽINGSNIS RIMTAME REIKALE

a r b a

"Rozmowy polsko — litewskie"

V. RASTENIS

4. Nepatenkinamas pasiaiškkinimas

Nežinoma, ar "derybininkų" gynėjas bando aiškinti, kad lenkų atskleisti dalykai esą tik seniai pradėtos, Lietuvos diplomatams gerai žinomos akcijos tęsiny. Jau Berne ir Paryžiaus konferencijose Vilkas su diplomatais vieningai sutaręs, kad su lenkais reikia kalbėtis. Dabar jau daug kur su lenkais esą bendradarbiaujama. Lietuvos Rytų komisijoje dalyvaujantis ir diplomatų atstovas. Pagaliau, ir trijų asmenų komisija santykiams su lenkais tvarkyti pastarojoje Vliko sesijoje esanti išrinkta gen. konsuliu p. J. Budryui matant, — tai kaipgi, esą, diplomatai gali sakyti, kad nieko apie tai nežino!

Iš tikrųjų yra gerokai ne taip. Berne konferencijoje (prieš 10 metų) buvo sutarta, kad su lenkais yra reikalo kalbėti. Bet buvo nutarta ir apie ką kalbėti. Instruktijose tiems, kuriems teks kalbėtis, buvo įsakmiai nurodyta, jog reikia siekti, kad tuojau būtų pradėtos derybos su lenkais dėl Lietuvos-Lenkijos sienos. Suprantama: jeigu pasirodytų, kad su vadovaujančiais lenkų egziliiniais sluogsniais galima pasiekti mums priimtino susitarimo dėl sienų, tai tada dėl kito bendradarbiavimo sutartų būtų jau visai paprastas reikalas. O jei pasirodytų, kad jie įsikibę laikosi pilsudskinių-želigovskinių pažiūrų, tai ir visi kiti reikalai atsiduria kitokioje šviesoje.

Tačiau į Paryžiaus konferenciją Vilkas atvyko su 1947 m. kovo 14 dieną Londone įsudarintu, tik dar nepatvirtintu susitarimu, kuris visiškai skyrėsi nuo to, kas buvo sutarta Berne. Būtent, vietoj pradėjus kokias nors derybas sienų klausimu, Vliko atstovai (prel. M. Krupavičius ir V. Sidzikauskas, kuris tada buvo VT pirmininkas) sudarė susitarimą, sienų klausimą visiškai apeidami. Dar daugiau. Susitarime buvo pareikšta "įsitikinimas, kad išsprendimas visokių ginčytinų klausimų, kurie gali kilti tarp abiejų valstybių, TURI BŪTI atliktas TIK TAIKIU KELIU", žinoma, "teisningumo, teisėtumo ir draugiškumo dvasioje, pabojant abiejų šalių reikalus bei tautinius ir valstybinius interesus".

Visi Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pareigūnai pasisakė griežtai prieš tokį miglotą susitarimą, gindami Lietuvos valstybės interesus nuo pavojingo įsipareigojimo.

Susitarimo autoriai aiškinosi, kad jame "nėra nieko Lietuvai blogo", nes, esą, "Vilnius jau vistic Lietuvoje, nors ir okupuotos, ribose ir yra jos sostinė", taigi Vilnius nebegalės būti įtrauktas į susitarime minimus "visokius ginčytinus klausimus"... (Vi Sidzikauskas šią tezę ir dabar neseniai pakartojo Montrealyje).

Visi pasiuntiniai, o ypač Lietuvos Diplomatijos šefas min. S. Lozoraitis (tas kažkieno vadinamas "lenkų šalininkas"...) nurodė štai kokias susitarimo ydas:

Tai yra "pactum de contrahendo", lietuviškaiariant, įsipareigojimas susitarti dėl visokių ginčytinų klausimų, kurie gali kilti tarp Lietuvos ir Lenkijos. Jeigu Vilniaus klausimas į tų ginčytinų klausimų tikrai neįeina, tai kodėl lenkai nesutiko įsakmiai to susitarime pasakyti? Kodėl iš viso išvengta kalbėti dėl Lietuvos-Lenkijos sienų? Kodėl Vliko atstovai nesilaikė Berne sutartų instrukcijų? Kur yra bent menkiausias užtikrinimas, kad lenkai neįsiskaito Vilniaus į tokius ginčytinus klausimus, kuriuos pasižadama kaip nors iš-

presti tik taikiu keliu, pabojant "abiejų šalių reikalus ir tautinius bei valstybinius interesus"? Kas užtikrina, kad būsimeji Lenkijos reikalai bei tautiniai ir valstybiniai interesai nepastatys į ginčytinus klausimus, net ir daugiau negu Vilniaus? Koks "taikus" ir kieno parinktas kelias bus taikomas spresti klausimams, kuriuos ims ginčyti 30 milijonų Lenkia prieš 3 milijonų Lietuvą? Ar tai nebus tokios rūšies "taikus" kelias, kaip 1938 metų ultimatumas diplomatiniam santykiams užmegzti?

Buvo nurodyta, kad M. Krupavičius — V. Sidzikausko sudarytas susitarimas, jeigu įgytų galios ir būtų pripažintas Lietuva įpareigojančiu, atiduotų Lietuvą visiškai Lenkijos malonėn, kai tik toji būtų atsisotusi ant kojų. Lietuvai būtų surištos rankos, atimtos visos galimybės gintis teisinėmis priemonėmis. Nes būtų jau pasižadėta susitarti kiekvienam klausimui, kurį lenkai ras reikalinga palaikyti ginčytinu, ir susitarti tokiu keliu, koks bus priimtinas lenkams, kadangi, kaip vienas iš pasiuntinių pabrėžė, tai yra mažesnio su didesniu santykis.

Pasiuntinių pozicija buvo aiški: jeigu lenkai nenori duoti mums priimtino visiškai aiškių pasižadėjimų dėl sienų (pasižadėjimų, tegul sau formaliai išsancijų tik išėjusioje esančių vadovaujančių politinių sluogsnis), tai mums nėra jokio intereso su jais kokias nors sutartis daryti. Bendradarbiauti išlaisvinimo reikalu galima ir be tokių sutarčių. Ar daromos dėl bendradarbiavimo sutartys su latviais, estais, čekais, bulgarais, rumunais, vengrais? Kodėl tik su lenkais ir visų pirmą su lenkais reikia sutarties? Kodėl tik per lenkus turi būti mūsų kelias į tarpautinį bendradarbiavimą?

Po šių ir kitų priekaištų, V. Sidzikauskas Vykdomosios Tarybos vardu sutiko susitarimą atsiimti ir bandyti arba jį pertvarkyti (iš naujo kalbėtis su lenkais), arba dėti jį į stalčiaus gilumą. Prel. Krupavičius dar ginčijo V. Sidzikausko teisę susitarimą atsiimti be Vliko sutikimo, bet greit nusileido.

Derybininkų gynėjas "Drauge" (ir "Nepriklausomoj Lietuvoj") visa tai nutylėjo. Jis prisimena tik vieną dalyką, būtent, kad buvęs priimtas nusistatymas, kad reikia "surasti su lenkais sprendimus".

Po Paryžiaus konferencijos praėjusieji beveik devyneri metai patvirtino pasiuntinių tezę, kad bendros išlaisvinimo veiklos reikalais su lenkais ir visais kitais galima bendradarbiauti ir be tokių sutarčių, kokia buvo bandyta kadaį sudaryti Londone, ir kad už tą bendradarbiavimą nėra reikalo kam nors užmokėti tokiais įtartino turinio pasižadėjimais.

Lietuvos Rytų problemoms, studijuoti komisija tikrai yra ir joje tikrai dalyvauja taip pat ir LDT atstovas. Bet tos komisijos uždavinys yra ne derybos su lenkais, o tik mūsų, lietuvių nusistatymo dėl Lietuvos Rytų sienų pagrindimas, dokumentavimas ir gynybos suformulavimas. Kaip ir visos "tarpžinybinės" komisijos, sudarytos iš asmenų, kuriems dalyvavimas komisijoje yra nežinia keliolika pridėtinė pareiga, ši komisija dirba labai lėtai. Ji savo darbą yra pradėjusi, bet dar tebėra gana toli nuo pabaigos.

Gen. konsulas J. Budrys gal ir matė, kaip Vlikas išrinko komisiją "santykiams su lenkais", bet kas gi iš to? P. J. Budrys, kiek girdėti, buvo kviestas, bet vos vos neišvartas Vliko sesijos svečias. Todėl iš jo buvimo tuose posėdžiuose niekaip negali sudaryti pagrindo teigimui, kad kas toje sesijoje dėjosi, tai dėjosi su Lietuvos Diplomatinės Tarnybos žinia ir pritarimu. Faktas, kad visuomenė apie tą komisiją sužinojo tik lenkų laikraštiniuko plepumo dėka...

Tad argi nėra pagrindo atsi-rasti klausimams, panašiams į pirmą minėtuosius? Pavyzdžiui, iš kur toks didelis interesas deryboms tik su lenkais? Kodėl nėra komisijos (ir susidomėjimo), pav., būsimeis santykiams su latviais bei estais? Kodėl pabrėžtai ignoruojamas glaudesnių santykių užmezgimas su ukrainiečiais, daug kur gana įtakingais ir Lietuvai draugingais? O kaip su gudais? Ar tikrai lenkams jau pateikti "lietuvių pasiūlymai"? Jei taip, tai kokių pagrindu ir koki?

Štai į šiuos klausimus "Draugas" — "Nepr. Lietuvos" straipsnio autorius turėjo visų pirma atsakyti, vietoj dėstęs dalykus ne taip, kaip buvo ir yra.

5 Ar tai ne recidyvas?

Žiūrint į aną 1947 metų kovo 14 dienos susitarimą (devynerius metus išgulėjusį "be eigos", galutiniai neįvykusį), kuriam buvo parinkta notų pasikeitimo forma, krinta į akis kažkurie jo bruožai, kurie gal ir atsako į vieną iš minėtų klausimų, būtent į klausimą, kodėl taip veržiamasi į kokį nors susitarimą kaip tik su lenkais.

Iš lietuvių pusės kalbamoji 1947 m. kovo 14 d. nota buvo adresuota "Ponui Adam Tarnowski, Lenkijos Užsienų Reikalų Ministeriui", o pasirašyta — "Vaclovas Sidzikarskas, E. Užsienų reikalų Ministerio p." Ir lenkų nota buvo panašiai adresuota bei pasirašyta, tik pakeitus pasirašytojo ir adresato vėias.

Pirmas straipsnis analogiškose notose buvo vienų kitiems pripažinimus teisių atstovauti tautai ir valstybei. Taigi susitarimui suteikta forma, kuri turėjo atrodyti įpareigojanti tautas ir valstybes, o ne vien tik tai tuos, kurie pasirašo. Antras straipsnis buvo — sutikimas atnaujinti diplomatinis santykius tarp Lietuvos ir Lenkijos, taigi ir pasižadėjimas bendradarbiauti ir keitimasis diplomatiniais atstovais (šį kartą jau be ultimatumo, iš lenkų pusės ir be grasymo "žygiuoti į Kauną").

Lenkijos vyriausybė 1947 metais jau buvo netekusi tarptautinio pripažinimo. Vliko VT bu-

Tai naujos sistemos Nike raketų kontroliavimo aparatai, kurie dabar saugo JAV miestus. Jais surenkamos žinios apie pasirodžiusius prieš lėktuvus ir tuoj perduodamos Nike baterijoms.

vo dar tik pradėjusi svajoti apie tokį pripažinimą.

Žiūrint į tą tekstą, sunku atsikratyti minties, kad anuo metu tas veržimasis sudaryti tokią sutartį (iš Vliko pusės net sutinkant Vilniaus ir sienų klausimą palikti likimo valiai ar lenkų malonei) bene ir bus buvęs paskatintas noro turėti bent vieną pripažinimą vyriausybė, nesvarbu, iš ko jis bebūtų gautas...

Atrodo, lyg du bepinigia partneriai, turėdami bankuose tik ištuštintas einamąsias sąskaitas, rašo vienas kitam po \$5,000 čekį ir, sudėję tuos čekius į vieną vietą, tariasi pradėjęs biznį su \$10,000 kapitalu...

Lietuvos valstybės atstovai anuo metu atkalbėjo vlikiečius nuo tokio žaidimo, kuris, kaip dabar aiškiai matyti, jokių teisiinių pasekų nebūtų turėjęs, bet būtų likęs istorijoje, kaip nerimtas žingsnis rimtame reikale. Dabar kitį "Užsienų reikalų kierownikai" esą susitikę — kaip ir anuo metu, apeidami Lietuvos pasiuntinį Londone, nieko nesaikdami lietuvių visuomenei apie lyg ir jos vardų daromus pasiūlymus, dėl kurių lenkai ir vėl džiaugiasi, o lietuviai dairosi su klausuku akysė...

Ar reikia dėl to nerimauti?

Turbūt neverta. Tragiškių pasekų, atrodo, vargu ar gali iš to išeiti. Tik galia, kad lietuvių vardas lyg ir įveliamas į nerimtą istoriją...

O lenkams — kas? Jei netrukus po Manchesterio deklaracijai, anot kurios lenkai niekad neišsivadės Vilniaus, jiems vis dėlto pavyktų užkabinti ant kabliuko ką nors iš lietuvių, kas vėl pasižadėtų "taiklingai spresti visokius ginčytinus klausimus", tai kodėl gi jiems tokio pažado nepriimti? Ypač jei po tokiu pažadu būtų koks nors "vyriausios egzilinės valdžios" parašas. Ir ypač tada, kai lenkai irgi viešai pareiškia, kad Vilnius neįeina į tų klausimų kategoriją, kur lietuviai gali turėti kokių nors pretenzijų...

O jeigu nepavyktų, jeigu ir dabartiniai "E. Užsienų Reikalų Ministerio p." būtų kieno nors už skverno sulaikyti, tai juk lenkai jau iš anksto paskelbė, kad gi ne jie, o lietuviai tą komedią pradėjo!

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

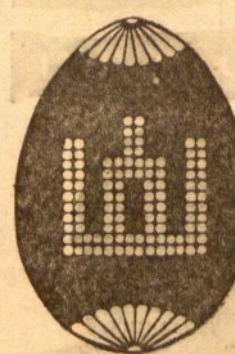
Kada jūsų namai arba ra kantai tampa sunaikinti ar b sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja ar draudos kompanijos pirm, ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
628 Engeneer Bldg.
Telef.: MAIN 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 5251

Atvelykio pokylis mažiesiams

L. ČEPIENĖ

Pakvietimai rašomi ant popierinių margučių:

"Čion, margučių bus puota
Kviečia tėtis ir mama
Trečią valandą pas mus.
Kai tik Atvelykis bus!"
Kambariai papuošiami velykiniais paveikslais: ant sienų pakabinami didžiuliai margučiai, tulpės, viščiukas, kiškėlis ir verbos.

Velykinių vaišių stalas, su avinėlių, margučiais ir cukriniais avinėliais, prie kiekvieno vaiko lėkštės, paruošiamas dar mažiesiems svečiams nesusirinkus.

Atskirame kambarėje paruošiamas stalas kepturės pasidaryti. Padedam įvairių spalvų gafiruoto popierio, popierinių gėlių, dažytų plunksnų, žirklių, klijų, adatų, siūlų.

Paslepiami maži saldaininių kiaušinių krepšeliai, muzikaliniai žaidimai praversti.

Ant vaišių stalo, po kiekvieno vaiko lėkštėle padedamas raštelis. Jame parašyta, ką vaikas prašomas padaryti k. a. eilėraščių pasakyti, minti mįslę, papasakoti juokingą atsitikimą ir t.t.

Reikia pagalvoti ir apie pokylio programą. Neužtenka sukviatus vaikus paruošti jiems vaišių ir palikti juos sau. Dažnai nedrąsūs vaikai prasėdi visą vakarą kampuose, nuobodžiaudami, o drąsiesieji įsismagina kartais ir nemalonių padaro. Po tokios šventės greit panorėsi me ruošti kitą.

Tačiau paruošus užsiėmimų, žaidimų bei pramogų, vaikų po-

vieną žaidimą". Nupūsti margutį — kiaušinį išpučiame, o lukštą, kuris atrodo kaip sveikas kiaušinis, nudažykime. Vaikai sustoja dvim eilėm apie stalą. Viena eilė mėgina margutį nupūsti, o kita — neleisti. Margutį nupūstus, pokylis baigiamas.

SKAUTAI

NEPALIKIM JŲ VIENŲ!

(sks) Prieš kurį laiką skaitėme spaudoje LSB Vyriausiojo Skautininko atsisaukimą mūsų skautų Džiamborės Fondo reikalui. Jiems yra būtina turėti pajėgų DF, nes nuo to pareis tinkamas Lietuvos skautų atstovavimas džiamborėse, pas. skautų vyčių sąskrydyje ir pas. sk. vadų konferencijoje. Sekmingas mūsų skautų ir jų vadovų pasirodymas šiuose pas. skautybės susitikimuose padės Lietuvos Skautų Brolijai įsistiprinti tarptautinėje plotmėje. Nepalikim skautų vieny šiuose žygiuose! Štai jau kai kas spaudoje priekaištuoja, kad ir skautų tėvai pamiršo savo vaikų reikalus. Argi taip yra. Tenebūna tai kaip koks priekaištas bet kam, bet tebūnie tai tik paskatinimas — padėkime skautams, stiprinkime jų Džiamborės Fodą!

DF išdininio adresas: Mr. A. Pocius, 295 Grey Str., London, Ont., Candaa.

ATŽYMETOS SKAUCIŲ VADOVĖS

(sks) "Skautybės Kelio" žiniomis LSS Pirmija Sv. Kazimiero šventės proga skautininkėmis pakėlė paskutininkes: S. Jurekynienę, A. Klorienę, T. Žukienę ir D. Zubrickaitę-Fidlierienę. Paskautininkėmis tapo: J. Daužvardienė, N. Jankūtė, G. Prialgauškaitė, D. Dulytė, A. Labanauskienė, J. Janulevičienė, R. Mantautaitė-Molienė ir S. Laukaitienė.

Ordinu "Už Nuopelnus" apdovanoti: J. Janonis, J. Čaplinskas, B. Jucenienė, A. Mačiukienė. Vėliavos žymenių apdovanojimas — V. Kaminskaitė. Visi šie skauciai bičiuliai ir vadovai atžymėjimais atlikti Vyriausiosios Skautininkės pristatymu.

JUOS TRAUKIA ERDVĖS IR MARIOS

(sks) Detroite, Baltijos skautų tunte, šiomis dienomis įkurti du nauji vienetai. Jūrų skautai susibūrė į šarūno laivą, kuriam vadovauja Ant. Žalkauskas. Į laivą kandidatais priimami jaunuoliai nuo 16 m. amžiaus, kurie prašomi kreiptis į vair. Atkočiai.

Apie oro skautą Dulaitį susipietė entuziastų būrelis, kurie ryžtasi tapti oro skautais. Šiuo metu su užsidedimu dirbama prie lėktuvų modelių statybos. Sekmės būsimeis erdvių užkariautojams ir gero vėjo vandeny plotų nugalėtojams!

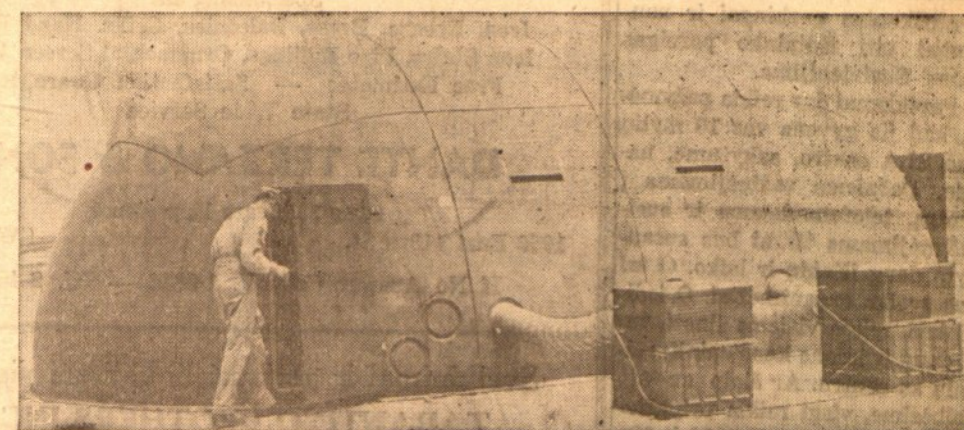
Isidėmėk

DIRVOS

adresa —

1272 East 71 St.

Cleveland 3, Ohio

Šis kareivių pastatas, sverias 2800 svarų ir pastatomas per 45 minutes. Statomas iš nedegamo stiklo medžiagos. Manoma, kad jis gali labai patarnauti jūrems kariuomenės daliniams.

GERIAUSIAM SUSITARIMUI MIESTE

ATSILANKYK PAS MUS.

NAUJAUSI IR LABIAUSIAI POPULIAROS 1956 M.

BUICK

Tai tikrai gražios, patogios ir geros mašinos, kurios pateisina padarytas išlaidas. Ir pirke 1956 m. mašiną, Jūs turėsite daugiausia, ką bet kada esate gavę. Jūsų pasiekimas yra BUICK. Tai General Motors mašina.

ECONOMY BUICK CO.

12550 Euclid Avenue

GA 1-7600

Jums patarnauja 48 metus.

APLANKYK MUS PASIRINKTI IR GERŲ NAUDOTŲ
MAŠINŲ.

Ar tai patarnavimas SLA reikalams?

Kodėl A. S. Trečioką reikia išrinkti

"Naujienose" ir "Keleivys" tulas "Senas SLA Narys" dėl SLA Pildomosios Tarybos rinkimų visai nesuvokdamas klajoja po visas puses, kalbėdamas tai, ko visai nėra. Jam nė faktai, nė tikrovės nerūpi, o tik niekinti kai kuriuos kandidatus ir padangas iškelti kitus. Iš jo rašinio aišku: arba jis nežino ką sako, arba bando neteisėję skleist.

Jam baisiai nepatinka, kad SLA Pažangos Komitetas, susidedas iš žinomų ir garbingų Susivienijimo veikėjų, siuntinėja lapelius, rekomenduojant balsuoti už A. S. Trečioką į SLA išdininkus. Argi "Seno SLA Nario" peršami kandidatai to paties nedaro? Juk taip buvo daroma per desėtus metų ir ateityje vargiai kitaip bus. Jam tai valia, o kitiems užginta. Tegul jis nepamiršta, kad gyvename laisvės krašte, o ne "sovietinėje diktaturoje". Į visus jo "vėjų gaudymus" neverta gaisinti laiko. Tačiau reikia štai ką pasakyti.

SLA vadovybėje reikalinga patyrusių ir patikimų visuomenininkų, kurie be pasiūlymų pareigų, mokėtų ir pajęgtų prisidėti prie didesnio pagyvinimo ir praplėtimo mūsų tautiškos veiklos ir pačios organizacijos fraternalių naudų, pritrauktų daugiau naujų narių. Šioje linkmėje gali ir privalo Pildomosios Tarybos nariai pasidaruoti, įrodant savo iniciatyvą ir naudingumą. Vien tik atlikimas savo ofiso darbų dar mažai ką tepasako ir reikiška.

SLA yra visuomeninė, patriotinė ir fraterna organizacija, remianti visus Lietuvos darbus, ypač Lietuvos laisvinimo bylą. Susivienijimui reikalinga tokių žmonių, kurie mokėtų ir galėtų tinkamai dirbti tokius svarbius darbus, kas nešytų garbę organizacijai ir tiksliai pasitarnautų mūsų bendrieš reikalams.

Kaip tik šitokioms kvalifikacijoms pilnai atitinka A. S. Trečiokas iš Newark, N. J., dabar kandidatuojas į SLA išdininko vietą, į kurį nebekandidatuoja dabartinis išdininkas. Jis nuo pat jaunystės dienų teigiamai pasižymėjo dirbęs, ir tebedirbęs įvairiose organizacijose lietuviškus, visuomeninius gražius darbus. Tai aiškus faktas, kurį niekas negali užginčyti, neišskyriant ir "Seno SLA Nario." Jis per 30 metų nuosirdžiai dirbo Susivienijimui, visada buvo renkamas delegatu į seimus, kurie pakartotinai jį rinkdavo į svarbias pastovias komisijas. Šiuo metu jis yra Apšvietos Komisijos nariu, kuri yra viena iš svarbiųjų. Virš 15 metų pirmininkauja savo apskrityje ir dar ilgesnį laiką tarnauja valdyboje 345 kuopoje.

A. S. Trečiokas, radęs ir išlaikęs pasitikėjimą tokį ilgą laiką savo kuopoje, apskrityje ir seimų delegatuose, kas pilnai nušviečia jo charakterį, teisingumą ir pilniausį pasitikėjimą. Jam SLA tvarka, eiga ir problemos gerai žinoma. Jis yra pripažintas, kaip specialistas, gyvybės apdraudos srityse, kurioje dirba daug metų. Taigi, būti SLA išdininku kaip tik atitinka jo profesijai. Žodžiu, nesileidžiant į smulkmenas, jis visais požūriais kvalifikuotas garbingai ir naudingai eiti išdininko pareigas mūsų Susivienijime.

Papildomai dar reikia pažymėti, kad jis gyvena vos 10 mylių nuo SLA centro, sakytume, namie. Dažniems važinėjimams į centrą, telefonavimams ir susirašinėjimams tikrai bus sutaupta daug išlaidų ir laiko. O tai bus sveika organizacijai. O išdininkas, reikia visiems žinoti, turi daug ir kuone kasdieninių reikalų su centru. Ar šiaip ar taip kalbėsime, visgi reikia pripažinti didelio skirtumo tarp 10 ir 900 mylių toluome.

Dėl Noros Gugienės asmens mes nieko prikišančio nesakome.

Tačiau tai dar nereikiška, kad ji visur tinkamiausia. Iki šiol niekas nepastebėjo jos dalyvavimo nė šešto apskrityje konferencijoje, nė specialiuose Chicago veikėjų ir kuopų valdybų sušauktuose susirinkimuose, į kuriuos buvo kviečiamas prezidentas, sekretorius ir kiti Pildomosios Tarybos nariai svarbiems organizacijos reikalais pasitarimams. Tokių susirinkimų - konferencijų įvyko daug, ypač pastarąjį dešimtmetį. Gi p. Gugienės niekas nematė dalyvaujant nė viename šitokių susirinkimų. Atrodo, jai tokie, nros ir gyvybinės reikšmės susirinkimai, visiškai nesvarbūs, užtat ir nematė reikalo juose dalyvauti. Ar ji prašė bent vieną naują narį į Susivienijimą? Ne. O tuo tarpu Trečiokas savo asmeninėmis pastangomis davė Susivienijimui ne vieną šimtą narių. Tai kur čia jos patarnavimas, kur jos veikla ar bent kokia parodyta iniciatyva SLA tvarkymui ir ugdymui? Jos ligišioliniai darbai tikrai blankūs ir nieku neužsirekomenduojanti.

Taip pat dar niekam negirdėta keistenybė per visą SLA išgyventą 70 metų laiką, kad ta pati šeima veržtųsi amžinai išlaikyti toje pačioje vietoje, lyg norint įsteigti kokią tai nenutraukiamą dinastiją.

K. P. Gugis bus išbuvęs išdininku jau 27 metus ir dženteloniškai atsisakė kandidatuoti. Už tai jam priklauso pagarba, kurią neabejotinai sekamas seimas jam pareikš. Tačiau jo žmona, Nora Gugienė, neabejotinai jos vyro laiminama žūtbut veržiasi paveldėti jo ofisą. Argi visame Susivienijime nebėra kito tinkamo žmogaus? Ar ji turi kokias nepaprastai ypatingas kvalifikacijas, be kurių SLA nebegalėtų apsieiti, atseit, jis sugriūtų? Kaip žinome, nieko panašaus. Susivienijimas turi narių su nepalyginamai aukštesnėmis kvalifikacijomis.

Tikrumoje ji veržiasi į išdininkus ne tiek Susivienijimui patarnauti, bent sprendžiant tai iš jos praeities visiško pasidarbavimo nebuvimo, kiek greičiausia dėl savo užmačios, o gal neišleidimui knygų iš savo buto. Vienas ir kitas yra menka rekomendacija nariams.

Išnagrinėjęs abiejų kandidatų kvalifikacijas ir patikrinęs juodviejų galimą naudą Susivienijimui, A. S. Trečiokas, be mažiausio abejojimo, yra vertin-

giausias ir bus naudingiausias išdininkas. Tai numatė SLA Pažangos Komitetas ir užtat, visai neatsižvelgiant į srovines pažiūras, jį rekomenduoja į SLA išdininkus. Adv. J. Verbalis ir inž. A. Čiaplikas, buvę kandidatai į tą pačią vietą, įsitikinę Trečioko aukštomis kvalifikacijomis, ištraukė savo kandidatūras jo naudai ir prašo visus narius už jį balsuoti. Šitokis šių dviejų garbingų narių nusistatymas Susivienijimo gerovei tikrai reikšmingas ir vertas visų narių dėmesio.

Santraukoje reikia pasakyti, kad A. S. Trečiokas yra tinkamiausias kandidatas į SLA išdininkus ir jis tikrai daugiausia duos naudos mūsų Susivienijimui. Prašoma visų narių balsuoti už Trečioką ir jį išrinkti SLA išdininku didžiule balsų dauguma.

Ilgametis SLA veikėjas

SELECT THE MAN

YOU CAN ELECT

OSCAR L. FLECKNER
Business Executive with
Government Experience

DEMOCRATIC

CANDIDATE

for

GOVERNOR

Ohio Primary
Tuesday, May 8

Fleckner For Governor Committee
Dwight A. Blackmore, Chairman

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

HERSCHEL G. HOLLAND

CANDIDATE FOR

JUDGE

COURT OF COMMON PLEAS

Cleveland Ornamental Iron Co.

COMMERCIAL — INDUSTRIAL — RESIDENTIAL

Specializing in

Iron, Bronze, Brass, Balconies, Grills, Hand Rails,

Iron Stairs, Pipe Railings, Ornamental Screen Doors

Free Estimates — Satisfaction Guaranteed

State Wide Service

DANTE TERZANO & SONS

Over 38 Years Experience

1969 East 119th St.

SW. 1-7230

If No Answer Call IV. 1-3816 — HI. 2-4043

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

TARANTINO BROTHERS INC.

MILLWORK—WOODWORKING

17614 St. Clair Ave.

IV 1-0344

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

bose, ekskursijose, organizuotai lankytų kinus ir teatrus, rengtų "meninės saviveiklos" pasirodymus, dalyvautų mičiūrininkų, aviomodelistų ir kitokiųose rateliuose, skaitytų daug knygų, bet kad tuo pačiu metu... nebūtų perkraunami užklasinio darbu.

Tie reikalavimai iš tikrųjų perkrauna darbu mokinius ir ypač mokytojus. Nespėdami visko įvykdyti iki gilumos, vieni ir kiti "plaukia paviršium". Švietimo ministerijos organas konstatuoja, kad mokyklose vyrauja "kreidinis" dėstymo metodas, ir kad daugelyje vidurinių mokyklų (ypač Molėtų, Aluntos, Ignalinos, Daugėliško rajonuose) "tik kas penktas moksleivis aplanko biblioteką ir per metus teperskaito vieną kitą knygą".

Aukštąsias mokyklas valdo iš Maskvos

Lietuvoje veikiančios aukštosios (ir daugelis specialinių) mokyklos yra valdomos iš Maskvos. Vilniuje esanti švietimo ministerija (ministeris S. Pupeikis) tvarko tik bendrojo lavinimo mokyklas. A. Sniečkus Maskvoje kritikavo tik tai, kad dvylika Lietuvoje veikiančių aukštųjų mokyklų yra net penkių įvairių Maskvos ministerijų žinioje. Jis siūlė, kad tos mokyklos būtų perkeltos vienos Aukštojo mokslo ministerijos žinion. Ši ministerija jau kuris laikas yra nutarta decentralizuoti, tai yra paversti Sąjungine-respublikine ministerija, tačiau ligi šiol Vilniuje dar tokio paties vardo ministerijos (maskvinės ministerijos padalinio) vis dar nėra. Tad net ir mokslo planai iki smulkmenų Lietuvos aukštosios mokykloms nustatomi Maskvoje.

Sniečkus priekaištavo, kad tie planų nustatytojai labai susiaurinę agronomų, zoo-technikų ir veterinarų rengimą Lietuvoje, kurių čia kaip tik esą permaža. Esąs nutrauktas ir pramonės bei ekonomikos specialistų rengimas. Pernai rudenį esąs nutrauktas studentų priėmimas į Vilniaus universiteto geologijos katedrą,

nors katedra turinti visas priemonės ir profesorius. Ta pati Aukštojo mokslo ministerija buvusi įpareigota pastatyti rūmus žemės ūkio Akademijai šalia Kauno, bet ilgai delsusi ir pagaliau visai atsisakiusi statyti. Žemės ūkio Akademija dabar naujoja buvusias žemės ūkio Ministerijos patalpas Kęstučio (dabar Gorkio) gatvėje, 15 nr., Kaune.

Bėga neva iš pasiruošų profesijų

Komunistai giriasi, kad 18,000 specialistų vien pokario metais esą parengta dabartinėse Lietuvos veikiančiose aukštosiose mokyklose, ir dar jose mokosi 23,000 studentų. Bet tų specialistų stoka skundžiamasi.

Nemaža baigusių tas aukštąsias mokyklas skiriami į darbus už Lietuvos ribų. Žemės ūkiui parengti specialistai dažnai paskiriami visai ne į tokius darbus, kurių mokėsi, o daugelis jų iš viso vengia eiti į žemės ūkį. Vilniaus valstybiniam siuvimo fabrikui dirba kaip papsratos siuvėjos net šešios agronomės ir zootechnikės, kurį laiką dirbusios žemės ūkyje, bet pabėgusios į siuvyklą. Net tos įmonės partijos skyriaus sekretorius yra pabėgęs iš Alvitto MTS.

Paskutiniu laiku ypatingai sustiprinta propaganda, kreipiama į moksleivius, kad vidurines mokyklas baigusieji į gavusieji brandos atestatą nesidairytų į aukštąsias mokyklas, o eity dirbti į žemės ūkį. Norintieji toliau studijuoti vadinami ieškančiais "baltarankiško" darbo.

BENDRUOMENĖS TARYBOS POSĖDŽIAI CLEVELANDE

Bendruomenės Tarybos prezidentas balandžio 21 ir 22 d. šaukia antrąją Bendruomenės Tarybos sesiją. Ji įvyks Clevelande Carter viešbutyje (Prospect ir E. 9 gatvių kampas) šia darbų tvarka: iškilmingas sesijos atidarymas, apyskaitiniai JAV LB valdybos pranešimai, Tarybos narių pasisakymai dėl pranešimų, Bendruomenės įstatų keitimo projektas (ref. įstatų komisijos pirm.

J. Šlepetys), Kultūros Fondo nuostatų projektas (ref. KF valdybos pirm. J. Kreivėnas), Kultūros kongreso reikalai (ref. LB valdybos narys Alf. Mikulskis), pasaulio lietuvių bendruomenių seimo šaukimas (ref. LB valdybos pirm. St. Barzdukas), finansiniai Bendruomenės reikalai (ref. LB valdybos išd. J. Staniškis), einamieji reikalai ir sesijos uždarymas.

Bendruomenės Tarybos posėdžiai yra vieši, tat juose maloniai kviečiami dalyvauti ir svečiai. Tikimasi, kad didesnio dėmesio parodys ypačiai Clevelando lietuviai.

LAISKAS REDAKCIJAI

Pone Redaktoriau,

Perskaičiau Dirvoje Nr. 8, PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininko Pr. Zundės straipsnį, skirtą penktosioms Vasario 16 Gimnazijos metinėms paminėti ir raginantį mūsų visuomenę sustiprinti savo paramą Gimnazijos išlaikymui.

Ir aš esu gimnazijos rėmėjas, stebiu jos gyvenimą bei plėtimąsi ir linkiu jai tolesnės sėkmės. Tačiau vienas dalykas Pr. Zundės straipsnyje ypatingai krito man į akį, būtent, šių metų laida bus jau ketvirtoji.

Reikiška, 3 laidos yra jau išėjusios į pasaulį su Vasario 16 brandos atestatais. Ar tai nėra džiuginantis reiškinys? Bet kurios 3 laidos dingo, jų likimas, kur ir ką baigusieji toliau studiuoja, ar pasireiškia akademini-

me ar visuomeniniame gyvenime ir kaip? Visa tai, atrodo, irgi būtų labai įdomu juos šelpusiai visuomenei žinoti.

Kelis sykius šiais klausimais teiravausi, bet negaudavau atsakymo. Norėčiau tat, šiuo viešuoju keliu pasinaudodamas, paraginti Krašto Valdybą ir Gimnazijos vadovybę nepalikti rėmėjų ir šiais klausimais be informacijų.

J. B.

HARTFORD

PASIRODYS VYRŲ CHORAS

Prieš keletą mėnesių vykstant pirmoms choro repeticijoms, buvo kalbama "kada nors", bet dar negreitai.

Dabar jau tikra, kad Hartfordo vyrų choras (pirmu vardu dar neįkrikštytas) vedamas muz. J. Petkaičio, š. m. gegužės mėn. 5 d., 7.30 val. vak., Capitol Ave., ir 339 Broad str. kampe esančios mokyklos salėje susirinks ir padainuos keliolika dainų. Moterų oktetas atstovaus gražiai pušei. Taip pat kelios solo dainos išpildant p-lei Jankauskaitę.

Antrąją programos dalį sudarys vaisės ir šokiai.

Hartfordo ir apylinkių lietuviai koncerto rengėjams nuosirdžiai tartininkauja, padėdami rengimo reikaluose ir jau dabar gausiai pirkdami biuletus.

Laukiama atsilankant!

**ISTOK I
VILTIES
DRAUGIJA**

BALSUOK UŽ

Charles

Lazzaro

IR IŠRINK

**FORMER
POLICE
PROSECUTOR**

CANDIDATE
FOR

STATE REPRESENTATIVE
GERAI PASIRUOŠES, TURI PATYRIMĄ IR NORI PATARNAUTI VISIEMS ŽMONĖMS
DEMOCRATIC PRIMARY MAY 8, 1956

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

Extra specialus pirkinys!

VYRŲ KELNES

3.99

• Nesiraukšlėja

• Nesitępa

• Kai kurios su diržu

• Rayon Acetate Gabardines

• Rayon Acetate Nylon Gabardines

• Rayon Nylon Moorsville Plaids

• Rayon Nylon Burlington baltaus reikalams su diržu

• Rayon Acetate Waffle Weave su savu diržu

• Mėlynos • Rudos • Tan • Pilkos • Žalios

DYDŽIAI 28 iki 42

Šiam laikui ir metiniam nešiojimui šios kelnės gamintos garsių siuvėjų. Mes nupirkom visą jų kiekį, kada buvo pabaigę pavasario užsakymus. Visos gražiai pasiūtos su visais priedais, esamais geriausiose kelnėse.

The May Co.'s Basement Men's Clothing Department

Clevelande ir APYLINKĖSE

Didelė sporto šventė Clevelande

Šį savaitgalį Clevelande įvyks apygardinės jaunių ir jaunučių krepšinio ir mergaičių tinklinio pirmenybės. Šalia to, lygiagrečiai vyks ir apygardinės stalo teniso pirmenybės. Į šias varžybas suplauks virš 80 sportuojančio jaunimo iš Chicagos, Detroito, Rochesterio ir Clevelando.

Varžybos prasidės šeštadienį 2 val. St. Clair Recreation Center, 6250 St. Clair Ave. ir tęsis iki 9 val. Oficialus varžybų atidarymas ir jaunių krepšinio baigmė bus 7 val.

Sekmadienį varžybų tąsa vyks nuo 1 val., East High School salėje, 1380 E. 82 St., kur 2 val. bus Vyrų Krepšinio Lygos pirmenybių rungtynės tarp Chicago LSK Neries II ir Clevelando LSK Žaibo.

Stalo teniso pirmenybės vyks Cleveland Table Club Tennis, 10550 Euclid Ave. (netoli E. 105 St.):

Šeštadienį nuo 1:00 PM iki 9:00 PM.

Sekmadienį nuo 12:00 AM (jei bus reikalingas).

Varžybas globoja ALB Clevelando Apylinkės Valdyba, kuri jau daug kartų yra suteikusi sportininkams moralinę ir materialinę paramą.

Nėra abejonės, kad šios varžybos yra didžiausias šio sezono sportinis įvykis Clevelande, todėl visi yra kviečiami parodyti savo sportuojančiam jaunimui skiriamą dėmesį ir gausiai atsilankyti į varžybas.

Reikia sportininkams nakvynių

Netikėtai gausiai susiregistravus dalyvių šio savaitgalio sportinėms varžyboms Clevelande, pasidarė trūkumas nakvynių. Todėl clevelandiečiai prašomi neatsisakyti primti sportininkus, kada į jus bus kreipiamasi. Norintieji suteikti nakvynes prašomi pranešti A. Bielskui tel. PO 1-6952, J. Kijauskui tel. EX 1-6903, V. Žilionytei tel. EXpress 1-6394. Ten pat gaunami ir atvykusių sąrašai.

Kviečiame visus į Mokyklos Vakara

Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komiteto rengiamas vakaras įvyksta sekmadienį, balandžio 8 d. šv. Jurgio parapijos salėje. Programoje: Kauno Valstybės Teatro aktorius Ignas Gatautis, Liūdo Sagio vadovaujama tautinių šokių grupė, Latvių šokių trupė ir kt. Vakaro metu įvyks laimėjimų traukimas.

Po programos šokiai, grojant geram orkestrui. Bufete: namuose gamintos lietuviškos dešrelės, gėrimai ir kitoki kėpsniai. Salės pakraščiuose atskiri staliukai. Vakaro pelnas mokyklos išlaikymui.

Maloniai kviečiame visus lietuvius su draugais bei pažįstamais gausiai atsilankyti į parengimą, praleisti smagiai laiką ir tuo pačiu paremti lietuviškąją mokyklą. Pakvietimai: suaugusiems 1 dol., studentams 50 c., Lituanistinės Mokyklos mokiniams įėjimas nemokamas. Pakvietimai gaunami Dirvoje, Spaudos kioske ir prie įėjimo.

Tėvų Komitetas

Iš Bendruomenės valdybos veiklos

Bendr. valdybos kovo 24 d. posėdyje buvo priimti valdybos narių darbo planai. \$15.00 pašalpos paskirta M. Mackevičiui ir \$25 Dr. Vyduo premijai už geriausią veiklą iš Maž. Lietuvos gyvenimo. Premija yra organizuojama Maž. Lietuvos Bičiulių centro valdybos Kanadoje.

Dr. J. Vitkus su žmona,

ilgesnį laiką atostogavęs Floridoje, grįžo atgal į Clevelandą.

Irenos Chmieliauskaitės ir Ramūno Buzėno

sutuoktuvės įvyksta šį šeštadienį, balandžio mėn. 7 d., 9:30 val. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Vaisės 6 val. vakaro White Eagle salėje. Abu jaunieji šiuo metu gyvena Chicagoje.

Sol. P. Radzevičiūtės ir V. Verikaitis koncertas

Clevelande įvyks balandžio mėn. 14 d. Rengia Moterų S-gos 36 kuopa.

Biletai po \$2.00, \$1.50 ir \$1.00. Taip pat ir garbės biletai.

Biletai ir garbės pakvietimai jau parduodami pas S. Kudokienę (KE 1-8295), O. Jokūbaitienę (MU 1-9143), Dirvoje, Spaudos Kioske ir pas atskirus platintojus. Koncertas įvyks Lietuvių salėje, pradžia 7 val.

Kviečiami biletus įsigyti iš anksto, nes koncertas prasidės punktualiai.

Dr. S. Tamošaičio dukterys

Dr. Tamošaičio, išvykusio pastoviai į Floridą gyventi, dukterys liko Clevelande. Dr. Aldona pernai iškėjo už dantisto Dr. William Lyons. Jis paimtas kariuomenės tarnybon ir dabar yra Japonijoje. Vasarą Dr. Aldona skris pas savo vyrą į Japoniją ir ten žada gyventi drauge, kol jis baigs tarnybą. Po to vėl grįš į Clevelandą.

Jaunesnioji — Rūta, slaugė University ligoninėje, šią vasarą pasiryžę, su ekskursija, porai mėnesių vykti Europon. Aplankys daugelį vakarų Europos kraštų. Jei Lietuva būtų nepriklausoma, be abejo Rūta pasinaudotų proga ir Lietuvoje pavyšėti. Gaila...

Karolis Žalkauskas

buv. Vykd. Tarybos pirmininkas, balandžio mėn. 15 d. lankysis Clevelande ir Lietuvių salėje 11:30 val. darys pranešimą "Vilko vaidmuo ir atliktieji darbai Lietuvos vadavimo kovoje". Po pranešimo bus diskusijos.

ALT metinis susirinkimas

ALT-o Clevelando skyriaus metinis organizacijų atstovų susirinkimas šaukiamas sekmadienį, balandžio 22 d. Lietuvių salėje. Visos skyriui priklausančios ar norinčios įstoti organizacijos maloniai prašomos iki to laiko išrinkti savo atstovus į ALT-o skyrių šiemetams ir įgalinti juos būtinai metiniame susirinkime dalyvauti. Kiekvienai organizacijai renka ne daugiau kaip po tris atstovus.

"Pinigėlių" komedija bus vaidinama Clevelande

Nesenai Clevelande viešėjęs ir dideliu pasisekimu suvaidinęs Fuldo "Glušą" Detroito lietuvių teatro mėgėjų sambūris, balandžio mėn. 21 d. vėl atvyksta į Clevelandą. Šį kartą Lietuvių salėje bus paordyta S. Čiurlionienės komedija "Pinigėliai". Ši komedija savo laiku dideliu pasisekimu yra ėjusi Lietuvos valstybiniame teatre, o Detroito teatre ją yra suvaidinęs Detroito ir kituose Amerikos miestuose.

Veikalą režisuoja teatro vadovė Z. Arlauskaitė-Mikšienė. Ji pati atlieka ir pagrindinį vaidmenį. Vaidinimą organizuoja Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 18 kuopa. Biletus į vaidinimą po 1 ir 1,50 dol. jau dabar galima gauti pas kuopos vadybos narį Žemaitį, telef. EXpress 1-2819. Po vaidinimo bus šokiai ir bufetas.

Išnuomojamas butas

Apartamente išnuomojamas 1 butas, 5 k. 7605 Superior. Telef. KE 1-5620.

VISI Į NEPAPRASTAI ĮDOMŲ KONCERTŲ!

PROGRAMĄ ISPILDO SOLISTAI P. RADZEVIČIŪTĖ

IR

V. VERIKAITIS

KONCERTAS ĮYKSTA BALANDŽIO 14 D. 7 VAL.

Lietuvių salėje

Rengia Moterų S-gos 36 kuopa Garbės pakvietimai ir biletai gaunami pas rengėjas, Dirvoj ir Spaudos Kioske.

Pelnas Nauj. Parapijos mokyklos statybai.

M. ir Ig. Janavičiai,

balandžio mėn. 2 d. susilauks trečiosios dukrelės.

BŪTINAI GAUKIT INFORMACIJAS IŠ BLUE CROSS

Jose visos jums reikalingos žinios

Cleveland Hospital Service dėdamam skelbime, 4 psl., yra specialiai atkarpa, pagal kurią Jūs galite nemokamai gauti šešias knygeles apie sveikatą. Tose knyguose yra jums reikalingiausios pagrindinės žinios, parašytos lengva ir jums prieinama kalba.

Redakcija kviečia skaitytojus tuo nemokamai pasinaudoti. Jie sako, kad iš to spręst ir apie skaitytojų domėjimąsi jų dėdama skelbimais.

Iškirpę tą atkarpą siųskite šiuo adresu: The Cleveland Hospital Service Association, 2060 E. 9 St., Cleveland 15, Ohio.

LS Ramovė Clevelando skyriaus narių susirinkimas įvyks balandžio 8 d. 11 v. 30 min. Lietuvių salėje.

Vokietijos konsulas

Vokietija tuoj po Velykų atidaro Clevelande konsulatą. Konsulų yra paskirti Dr. jur. Margarethe Bitter, Vokietijos Generalinio Konsulato New Yorke konsulas.

Nauja Sandaros 18 kuopos valdyba

Metiniame Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 18 kuopos susirinkime išrinkta nauja valdyba: Pirmininkas J. Daugėla, vicepirmininkai K. Žukas ir J. Žemaitis, išdininkas A. Praškevičius, sekretorius A. Gargasas, izdo globėjai J. Miščikas ir J. Vilčinskas.

Puikus namas Cleveland Heights

Garažai ir didžiulis sklypas. \$350 per mėnesį pajamų. J. P. Mull and Ass'n. 6606 Superior Ave. UT 1-2345 arba UL 1-1877

Parduodamas namas

4 butų po 5 k. kiekvienas. Atskiri gaso šildymai. Sauti: KE 1-5620.

ATSKIROS VIETOS DABAR PARDUODAMOS

METROPOLITAN OPERA

April 23 Thru 28 in Public Auditorium

MONDAY, APRIL 23

TALES OF HOFFMAN

TUESDAY, APRIL 24

MASKED BALL

WEDNESDAY MAT., APRIL 25

FAUST

WEDNESDAY EVE., APRIL 25

FLEDERMAUS

THURSDAY, APRIL 26

LA BOHEME

FRIDAY, APRIL 27

RIGOLETTO

SATURDAY MAT., APRIL 28

DER ROSENKAVALIER

SATURDAY EVE., APRIL 28

AIDA

SINGLE PERFORMANCE

\$10, \$7, \$6, \$5, \$4, \$3, \$2, \$1.20

UNION BANK OF COMMERCE

Main Banking Lobby — E. Ninth St.

at Euclid — MAIN 1-8300

Box Office Open 9:30 A.M. to 5:30 P.M.

Daily. (Except Sunday)

Knabe Piano Used Exclusively

Mes turime spalvuotų pirkėjų.

Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

PREMIER REALTY, INC.

1015 E. 123 St. PO 1-6664

Arthur O. Mays, broker

Namų telef. WA 1-3387

Žiūrėk Yellow Pages 775 psl.

(52)

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

7015 Wade Park Ave.

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką

duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant

išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,

Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

"EMONTO DARBAI

Atlieku mazus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

16209 Arcade

Tel. IV 1-2470

(52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŪSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Norėdami laisvalaikį praleisti, parengimus rengti, susirinkimus vesti ar puotą kelti — viską galite įvykdyti lietuvių namuose. Klubas ir apatinė salė naujai atremontuota ir išdekoruota suteikia daug patogumo ir malonumo jaustis savais šiuose namuose.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus atvykti ir pamatyti naujai įrengtą klubą ir salę.

Remkime savuosius namus, kad ateity galėtume dar gražiau įrengti visų malonumui.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

1132 Summit Dr.

Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

Endicott 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-7770

DIRVA THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Nauji žmonės ir gabūs žmonės

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

III.

Aną kartą, kalbėdamas apie SLA Pildomosios Tarybos narių "amžinumą" ir norą organizacijos vadovybėje ilgai išlaikyti, pastebėjau, kad toks "trastas" turbūt nėra geriausias dalykas organizacijos sveikatai išlaikyti. Per mažai ateina į organizacijos vadovybę naujo ir jauno kraujo.

Ką gi mes galėtume toje tvarkoje pakeisti? Ta tvarka nėra nei Dievo iš dangaus duota, nei velnio iš pragaro mums įbrukta. Jai išgaleti priežastis davė patys žmonės. Tat žmonės galėtų ją pakeisti.

Čia žiūrėčiau du galimus būdus. Išrinktini ar kvietini organizacijos darbu vadovauti, pirma — nauji žmonės, ir antra — gabūs žmonės. Savaimė suprantama, kad nauji žmonės gali būti ir gabūs žmonės, o gabūs žmonės kartais gali būti ir senieji žmonės.

Nesakau, kad būtinai reikia visus SLA Pildomosios Tarybos narius kas du metai pakeisti. Tai net būtų kenksminga.

Bet kad organizacija gerai klestėtų, būtų sveika jos vadovybės atskiras pareigas sudarinti rotacijos būdu. Pradedant nuo išdorojimo ir einant iki prezidento, taip, kad į aukščiausią organizacijos vietą atgauna neįėjusieji visi naujas žmones, kurie dar nėra gerai susipažinę su organizacijos ir jos biznio reikalais. Kuris jau išbūso kitose, žemesnėse pareigose Pildomojoje Taryboje ketverius, šešerius ar aštuonerius metus, tai tapęs prezidentu jau nebus naujokas.

Yra visai aišku, kad asmuo, kuris bus išrinktas darbu tik vienam ar dviem terminams, stengsis padaryti ko daugiau ir savo buvimą atžymėti. Kiekvienas nori, kad būtų matyti, kiek jis organizacijai davė naudos. Vėliau kitas, jo vietą užėmęs, taip pat stengsis darbą tobulinti, gerinti, ką naujo nuo savęs pridėti. Ir t.t. Tik tokiu būdu organizacija gali augti ir tobulėti. Ne taip, kaip dabar.

Ir čia dar svarbu ne tiek, kiek kokiai grupei ar idėjinei srovei kuris kandidatas yra ištikimas, bet ar iš viso jis yra pasirošęs Susivienijimo darbu. SLA šią dieną pirmoje vietoje yra apdraudęs biznio įstaiga. Jos vadovai turi būti išėję atitinkamus mokslus arba per gyvenimo praktiką tam pasirošę. Čia neužtenka "geros valios" arba būti tik "dideliu lietuviu". Čia reikia mokėti darbą dirbti iš karto, nes milijonai dolerių verčiasi, reikia jų sukimąsi tvarkyti ir taip tvarkyti, kad pelno būtų. Su primityviais, pasenusiais biznio metodais mes neišlaikysime kompeticijos.

Rinkdami kandidatus į vadovybę ir balsuodami, daugelis tai užmiršta, pasitenkindami plepalais, kad "SLA yra turtinga, valdo milijonus, ir viskas gerai"...

Kitas būdas — būtų sudaryti organizacijos valdybą (rinkimais) iš garbingų asmenų, kurie dirbtų be atlyginimo ar beveik be atlyginimo. Jie samdytų organizacijai vadovauti ir jos biznui tvarkyti vyriausią vedėją ir kitus bendradarbius. Jiems būtų mokamas pilnas metinis ir gali būti geresnis atlyginimas. Čia

reikėtų parinkti pačius gabiausius ir labiausiai tokiu darbu tinkamus asmenis — SLA finansinio biznio srityje ir kitose organizacinėse ar idėjinėse jo darbų srityse. Jei pasirodytų, kad jie darbo tinkamai nesugeba atlikti, keisti juos ir ieškoti geresnių.

Toks susitvarkymas būtų grynai businessas, ir visas dabartinis SLA veikimo būdas turėtų pasidaryti businessas. Gali mane kas tuoj barti už tokį "baisių žodžių" ar "negrąžių skambančių žodžių", bet aš manyčiau, kad tas antrasis būdas nieku neblogesnis už pirmąjį, o kai kada, ypač jei turėtume gerų vadovų, gali būti net ir geresnis.

Paimkime pavyzdį iš gyvenimo, iš mūsų pačių Amerikos lietuvių praeties.

Ką reiškia žmogaus sumanymas, darbštumas ir talentas, visiems čikagiečiams gali daug pasakyti toks pavyzdys. Ten dažnas matė krautuve, vardu "Jos. Budrikas Furniture Store". O aš labai puikiai prisimenu laiką, maždaug prieš 45 metus, kada Juozas pradėjo savo "biznį", vaikščiodamas po namus ir užrašinėdamas lietuviškus laikraščius, tą pačią progą pardavinėdamas knygas, laikrodėlius ir kitokius mažmožius. Budrikas buvo vienas iš geriausių agentų laikraščiams užrašyti. O tada laikraščio metinė kaina buvo 2 doleriai, gi Juozas gaudavo po dolerį ar 75 centus nuo kiekvienos naujos prenumeratos.

Iš prenumeratų rinkimo ir knygų bei ma možių pardavinėjimo susitaupęs, atidarė mažą krautuvėlį, vė au didesnę, dar didesnę, o paskui pasistatė jau didelę krautuvę.

Šiandien jo biznis jau nebevien lietuviams, bet sėkmingai konkuruoja tarp amerikiečių. Garsinimus jis duoda į vieną iš didžiausių Chicago dienraščių — Chicago Tribune. Budrikas taip pat buvo Chicagoje pirmutinis, pradėjęs duoti lietuvišką radijo — garsindamas per jį savo biznį, bet drauge garsindamas ir lietuvišką žodį, lietuvišką

muziką, meną... Jis ir šiandien nuolat padeda visiems lietuvių laikraščiams, duodamas nuolatinus didelius skelbimus. Tai pavyzdys gero tėvynainio, gabaus ir teisingo žmogaus, savo iniciatyva daug pasiekusio ir niekada nepamiršusio, kad lietuvis lietuvi turi remti, lietuviškus reikalus palaikyti.

Jau prieš daugelį metų Chicagoje pradėjo steigti lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovės. Gana daug iš karto, ir berods iki šiol jos tebegyvuoja. Visi tie steigėjai pradėjo beveik iš nieko. Taigi, pradžia beveik visų buvo visai vienoda. O kaip šiandien stovi tų bendrovių dalykai, ar irgi vienodai?

Toli gražu ne! Justinas Mackievičius pradėjo savo paskolos bendrovę mažame mediniame namelyje, paprastoje miesto kolonijoje, ir ne svarbioje gatvėje. O šiandien Justinas Mackievičius turi virš \$57,000,000 turto bendrovę, kai tuo tarpu kiti (11 bendrovių), kurie pradėjo maždaug drauge ar truputį vėliau, ir tokiomis pat sąlygomis kaip Mackievičius bendrovę, pagal ekonomisto p. Varkalos davinius, tų kitų 11 bendrovių turtas yra netoli \$75,000,000 visais į krūvą sudėjus...

Kiti pavyzdžiai. Cheledinas, Philadelphioj. Blinstrupas, So. Bostone, išgarsintas per Arthur Godfrey TV ir radijo visai Amerikai; Ginkus ir Garša, Brooklyne; Pivarūnai, vienas Pittsburghe, kitas Chicagoje; taipgi Chicagoj: Oliš, Kuraitis, Rudis, Balzekas; Gustaitinis, Melrose Park, III ir daugelis kitų lietuvių pavyzdžių po plačią Ameriką, kuriuos visus išvardyti vietos per daug užimtų.

Šitie faktai yra iš biznio srities. Ir jie rodo, ką gabūs žmonės gali padaryti biznyje. Čia jokios "pildomosios tarybos" nieko negali padėti, jeigu nebus gabų ir judrių žmonių biznui vadovauti. Didelis dalykas yra laisva žmogaus iniciatyva ir jo darbštumas, — dalykai, į kuriuos aš labiausiai tebetikiu.

Mūsų SLA normaliai šiandien turėjo išaugti į 40-50,000 narių

Kipro sala ir dviguba morale

Kada buvo deportuotas Kipro salos arkivyskupas Makarios ir keli kunigai, beveik iš viso pasaulio kampų tuojau pasigirdo visos choras pasipiktinimų ir protestų prieš D. Britaniją. Britai buvo apšaukti šių dienų barbarais.

Nesakau, kad šią britų akciją solidarizuojau, kad sutinku su politinių veikėjų deportacija ir pripažįstu tą kovos metodą. Ne! Bet verta tuos protestus panagrinėti iš moralinės pusės.

Kipro salos apie pusę milijono gyventojų kovoja dėl savistovybės teisų, dar aiškiau — dėl prisijungimo prie Graikijos. Tą kovą jie veda įvairiais metodais: nuo konstitucinių — legalių, ligi teroristinių — nelegalių. Šioje kovoje, savo tikslo siekiantieji kipriečiai turi paramą iš pačios Graikijos, o moralinę paramą beveik iš viso pasaulio, neišskiriant net nemažos dalies britų opinių.

Į šiaurę ir į vakarus nuo Graikijos, nemaži Europos valstybių plotai, neša vergijos ir priepauidos įjungą. Pusę Europos valstybių neteko savo nepriklausomybės ir atsidiūrė, ne be vakarienių demokratijų sutikimo, sovietų vergijoje. Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Albanija. Jos į sovietų sistemą buvo įjungtos jėga. Jugoslavija, nors ir komunistinė, bet laikinai mažiau priklauso nuo Maskvos.

Visose tose valstybėse komunistai panaikino laisvę. Maskva nepasitenkino išveždama iš tų valstybių po keletą asmenų užtikrinant jiems patogias gyvenimo sąlygas ir asmenų saugumą, kaip pasielgė su ištremtaisiais britai, bet išvežė dešimtis tūkstančių, o dar šimtais tūkstančių sugrūdo į vergų stovyklas, kad juos badu ir kitomis žiauriaisiomis priemonėmis nukankintų.

Vergų stovyklose atsidiūrė ne tik politikos vadai, bet ir šimtai tūkstančių tokių asmenų, kurių vienintėlis nusizengimas buvo — meilė savo gimtajam kraštui, pamėgimas laisvės ir neapykanta okupantui.

Kokia tada buvo reakcija Vakarų prieš čia paminėtus komunistų veiksmus? Ar kokioje nors tarptautinėje konferencijoje, o ypač toje, kurioje viešpatavo neapsakomas nuosirdumas, buvo organizaciją su dešimtimis milijonų dolerių apyvartos. Tas nepadaryta, ir tai rodo, kad rimtai turime galvoti, kodėl nepadaryta? Ir dar ne per vėlu galvoti ir ryžtis padaryti. Žinoma, jeigu nustosime galvoti, kad mums užteks ir tokios organizacijos, kol mirsime, — laikykimės "taip kaip buvo", o jei mes mirsime, tai mums nesvarbu kas atsitiks...

Toks "trastas" toliau būtų labai negerai. Dėl to čia ir rašau.

prisiminta apie tų žmonių likimą?

To nepadare nei min. Edenas, kuris įsakė deportuoti Kipro politikos vadus, nei prez. Eisenhoweris, kuris turbūt užjaučia tuos nuskrustuosius.

Kas ramiai žiūri į priepauidą ir ištisų tautų naikinimą, kas skaito, kad Maskva gali pavergti ir valdyti svetimas tautas jai priešiška nusistačius, tas neturi moralinės teisės protestuoti dėl kelių kipriečių deportacijos.

Kokia istorija ar teisingumu remiantis Kipro gyventojų likimas turi pirmenybę prieš šimtus milijonų žmonių kenčiančių komunistinėje vergijoje? Visiems kitiems Kipro gyventojams nedaroma jokia asmeninė skriauda. Pripažįstam Kipro gyventojų aspiracijas, bet daug daug kartų yra svarbesnis pavergtų valstybių klausimas.

Britai nežudo graikų Kipre, o bolševikai fiziškai žudo visas tautas. Bolševikų užimtuose kraštuose vyksta tokie reiškiniai,

kad Kipro saloje įvestas karo stovis prieš tai yra tikras rojus.

Kiek kipriečių per sabotažo ir teroro metus buvo nuteisti mirties bausmėmis, nežiūrint, kad per tą laiką britai neteko 20 savo karių? Nė vieno!

Skirtumas tarp britų vartojamų metodų Kipre, kur siaučia teroras ir tarp metodų, kuriuos vartoja bolševikai pas save ir okupuotose valstybėse yra begalo didelis.

Negalima solidarizuoti britų vyriausybės veiksmams prieš Kipro gyventojus, bet ar tylėsi apie milijonų žmonių kančias Sovietų Sąjungoj. Anglų politikos prieš padarytas triukšmas yra nenuoširdus, melagingas, rusų barbariškumą pridengias.

Jeigu toji sukeltoji audra dėl Kipro duos pozityvias pasekmes, jos turi būtinai sudaryti pragiedrėjimą ir Europos horizonte, tai tada šią buhalteriją reikėtų užbaigti dviguba morale. Jeigu Kipro gyventojams bus pripažintos teisės patiems apsispręsti, tai kiek kartų didesnes teises turi bolševikų pavergtų valstybės?

Juozas Šarūnas

Pasitarimai Romoje

(Atkelta iš 1 psl.)

reikalingas. Vlikas nori kalbėtis tik su diplomatais.

D — Atsakykymas kalbėtis drauge labai apgailėtinas. LDT neturi su Vliko tokių slaptų reikalų, kurių negalėtų svarstyti ir su jame neatstovaujamos visuomenės dalies atstovais vienu metu. LDT bendradarbiavimą su visuomene labai vertina ir mano, kad, jeigu reikia tartis dėl bendradarbiavimo, tai kiek galima plačiau tą visuomenę apimant.

V — Vlikas nori kalbėtis tik su diplomatais. Gal vėliau pasitarimuose galėtų ir LNT dalyvauti.

D — Ar Vliko prezidento pirmininkas ir Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininkė yra atvykę kalbėtis su Lietuvos Diplomatiškos Sefo, ar tik su Stasiu Lozoračiu?

V — (Abu pirm. atsako atskirai) Su Lietuvos Diplomatiškos Sefo. Bet Vliko atstovai neturi įgaliojimų ką nors konkrečiai sutarti. Jie nori ir galį sudaryti tik gerą atmosferą tolesniam išsiaiškinimui. Gal būtų galima sudaryti "subagentų komisiją", kuri derėtųsi, aiškintųsi ir sutiktų abiejų pusių reikalavimuose kur nors vidurkelyje.

D — Jei patys pirmininkai negalioja ką nors sutarti, tai negalės sutarti nei dar mažiau įgaliojoti "subagentai". Jie dėl kiekvienos smulkmenos turėtų atsiaklausti kiekvienas savo vyresniųjų, ir tokios derybos turėtų trukti be galo ilgai, būtų visiškai neproduktingas darbas. Norint sudaryti gerą atmosferą, reikia, kad būtų pašalintos priežastys, tų atmsferą gadinančios.

Čia LDŠ išdėstė, kokios priežastys ir kodėl turėtų būti pašalintos. Vliko atstovams prašant, vėliau tai buvo surašyta neoficialiame užraše, būtent:

1. Vlikas atsisako nuo pretenzijų atstovauti Lietuvai tarpvalstybiniuose santykiuose.
2. Panaikinama Vliko užsienių reikalų tarnyba.
3. Suklikviduojama Bonnos afera paskelbiant, kad p. Karvelis nebėra Vliko delegatas Bonnoje. Bonnoje Lietuvos interesus atstovauja tik Pasiuntinybės patarėjas dr. Gerutis.
4. Vlikas respektuoja Lietuvos Diplomatinės Tarnybos kompetenciją.
5. Panaikinamas Vliko komisi-

jos nutarimas Lietuvos Diplomatiškos Sefo klausimu.

6. Atsiribojama nuo p. Karvelio pasiūlymo Amerikos Lietuvos Tarybai sudaryti S. Lozoračiu visuomenės ar kitą kažkokį "teismą".

7. Vliko pirmininkas atitaiso savo pareiškimus, paskelbtus "Tėviškės žiburio" ir liečiančius Diplomatiškos Sefo.

8. Tam, kad Diplomatinė Tarnyba nebūtų kivirčių objektu ir kad visuomenė bent santykiuose su Dipl. Tarnyba būtų konsoliduota, — patariama, kad Vliko ir LNT atstovai tuo klausimu tartųsi.

V — Šių reikalų dalis yra techninio pobūdžio, bet dalis, ypač pirmasis punktas, reikalingi giliau išstudijuoti. Geriausia būtų sudaryti komisiją, kuri įsiekėtų konkrečių kompromisinių sąlygų. Šiaip susidarytų įspūdis, kad tai yra LDŠ diktatas Vlikui.

D — Tai nėra diktatas. Ne kokia nekompetentinga komisija, o pats Vlikas gali tuos dalykus išstudijuoti ir dėl jų kaip nori pasisakyti.

V — Reikia parodyti gerą valią susitarti, o tada jau bus galima pasiekti susitarimo praktiškai klausimais.

D — Su kitomis organizacijomis LDT neturi jokių sunkumų, nes gera valia yra iš abiejų pusių. LDT santykius lyginti reikia tik su Vliku. Jo eilė rodyti gerą valią. Šiuose pareiškimuose išdėstyta, kur tos geros valios parodymas reikalingas. Jei ta gera valia pasirodytų, nėra jokių abejonių, kad bendradarbiavimas savaime susidarytų tinkamas.

V — Vliko atstovai nekompetentingi keisti Vliko padarytus nutarimus. Reikia Vliko birželio sesijai paruošti kokius pasiūlymus. Juos turėtų paruošti bendra Vliko-LDT atstovų komisija.

D — Atrodo, kad į tokią komisiją Vlikas negali duoti atstovų, kurie būtų kompetentingi ką nors siūlyti be specialaus Vliko nutarimo, kurio negali būti anksčiau, negu Vlikas susirinks sesijos. Todėl jokia komisija iki sesijos nieko negali padaryti. Iš LDT pusės yra pasakyta pažiūrą, dabar Vliko eilė pasisakyti. Jeigu dabar niekas neturi tam įgaliojimų, tai turbūt tik sesija ir tegalės pasisakyti.

Po to sutikta pagalvoti apie

iškeltus pasiūlymus ir dar kartą susitikti.

Kovo 13 p. Matulionis pakvietė pietų pp. Lozoračius, p. Kliemiene ir p. Gerutį. Dalyvavo ir p. Devenienė. Politiniai klausimai neliesiti.

Kovo 14 d. 6:30 val. p. p. pasiuntinybėje įvyko ketvirtasis (antrasis oficialus) pasimatymas, kuriame dalyvavo tie patys, kaip ir kovo 12, tik be min. S. Girdvainio. Pasikalbėjimas truko apie valandą. Jo tezių santrauka atpasakojama, kaip ir pirmo oficialaus pasimatymo.

D — Kadangi iš Vliko atstovų pusės buvo pareikšta, kad šiuose pasitarimuose vėliau galėtų dalyvauti ir LNT atstovai, ar jau būtų manoma, kad tas laikas jau yra atėjęs?

V — Ne.

D — Tenka dar kartą apgailestauti, kad Vliko atstovai laiko nereikalinga daryti žygių visuomenės konsolidacijos linkme. Tad gal bent ryšium su LNT Vliko atstovai jau turi nusistatymą dėl girdėtų pasiūlymų, ar gal turi kokių kontrapasiūlymų?

V — Ne. Vliko atstovai negali nieko kita pasiūlyti, kaip bendrą Vliko-LDT komisiją, nors ir iš dviejų asmenų. Vliko atstovams yra neaiškumų, ar pagal LDT nuomonę Vlikas negali santykiuoti ir su įvairiais internacionaliais bei panašiomis organizacijomis, taip pat neaišku, kaip galima daryti su Lietuvos atstovavimu ten, kur Lietuvos diplomatai neturi normaliai pripažinto statuso. Vlikas 1944 m. deklaracijos yra įpareigotas veikti tarptautinėje plotmėje ir jis turėtų likviduoti, jei atsisakytų tos veiklos.

D — LDT niekad nemanė siūlyti visuomeninėms institucijoms susivaryti savo veiklą. Čia liečiamas tik Lietuvos valstybės atstovavimas tarpvalstybiniuose santykiuose. Bonnoje klausimas kilo ne dėl visuomeninio santykiavimo, o dėl pareikštų pretenzijų "voll und ganz" (pilnai ir visuotinai) atstovauti Lietuvos valstybei. Lietuvos reikalams žalinga sudaryti dvejetainį ar keleropą valstybės reprezentaciją. Šis atstovavimas turi būti vienas, o kadangi turime LDT, tai jis natūraliai turi vykti per LDT, arba gali susidaryti keleropas atstovavimas, dėl ko žala Lietuvai būtų neabejotina.

LDT taip pat yra nuomonės, kad kurie nors žygiai kitų valstybių ambasadorė lietuviškųjų organų vardu turi būti atliekami per LDT ar sutartinai su ja. Vliko atstovai, lankydamiesi Ispanijos ambasadoje prie Sv. Sosto, net nepainformuodami apie tai čia pat esančios Lietuvos pasiuntinybės prie Sv. Sosto, ne tik nepasitarę su ja dėl apsilankymo tikslių, bus dar kartą padarę žingsnį, kuris turi būti laikomas neįgalu Lietuvos valstybės institucijos atžvilgiu ir kuris gali būti suprantas, kaip demonstracija svetimų akys, jog tarp kovotojų dėl Lietuvos nepriklausomybės yra ir tokių, kurie nerespektuoja institucijų tos valstybės, dėl kurios kovoja.

Komisija ar įgaliotiniai, kur bent vienos besitariančios šalies reprezentantai būtų įgalioti asmenų, kurie yra pareiškę patys neturi įgaliojimų dėl ko nors susitarti, neturi prasmės. Vienintelis praktiškas būdas toliau tęsti pasitarimus yra, kad Vliko vadovybė apsvaistytų suformuluotus pasiūlymus ir dėl jų pasisakytų.

V — Pasiūlymus apsvaistys Vlikas birželio sesijoje. Vliko atstovai norėtų žinoti, ar Vliko kontrapasiūlymai, jeigu jų būtų, gali būti įteikti kam nors Amerikoje, ar kam kitam.

D — Kontrapasiūlymai pranešini Lietuvos Diplomatiškos Sefo.

* *

Kovo 17 Lietuvos Diplomatiškos Sefas pakvietė vakarienes pp. A. Devenienę, K. Drungą, J. Matulionį ir S. Zymantą. Politiniai klausimai vakarienes metu nebebuvo paliesti.

Ašigalio tyrirenjimo lakūnai, esant gražesniai orui ir laisvesnėm valandom, neužmiršta sutrumpinti ir plaukus.

Gautomis patikslintomis žiniomis iš Sibiro pranešama, kad Krasnojarsko krašte, tremtyje, mirė Monika Leitmonaitė- Ripskienė, 78 metų amžiaus, kilusi iš Buivydžių kaimo, Joniškio valsčiaus.

Ji buvo ištremta į Sibirą rusams okupavus Lietuvą antrąjį kartą.

Velionės dukrė Pranė Ripskytė Čičinskienė ir sūnus Juozas Ripskis taip pat randasi Sibire. Velionės kiti trys sūnūs: Antanas, Vytautas ir Aleksas su savo šeimomis gyvena Chicagoje.

Išėkis, Mama, žiaurais likimo apvilta žvarbaus Sibiro žemėje, nes Tavo svajotasis tikslas, Am'ino poilsio vieta, buvo šalia savo vyro Stanislovo Kalnelio Kapinių lengvoje žemėje.

Liūdį sūnūs ir jų šeimos

Didelio skausmo valandoje

A. A.

ALEKSANDRAI BALTUŠKIENEI

mirus, jos vyrui Petriui Baltuškai reiškiamė gilią užuojautą ir drauge liūdime

Julius ir Elena Janulevičiai